คู่มือ

มาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์

โรงพยาบาลทหารผ่านศึก องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

[เมษายน ๒๕๖๓]

ทหารผ่านศึกเป็นผู้มีเกียรติ เพราะได้เสียสละประโยชน์สุขส่วนตัว แม้กระทั่งเลือดเนื้อและชีวิต เพื่อบ้านเมืองและส่วนรวม. ขอให้ภูมิใจและตั้งใจรักษาเกียรติอันแท้จริงที่มีอยู่นั้นไว้ทุกเมื่อ.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๓

บทนำ

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มีภารกิจหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับ การตรวจและรักษาโรคทางศัลยกรรมกระดูกและข้อ การแก้ไขความพิการทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน การจัดหาและจัดทำอวัยวะเสริมและเทียม เครื่องช่วยพยุง รถเข็นคนพิการ แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และประชาชนทั่วไป ตามมาตรฐานคุณภาพและประสิทธิภาพ ธำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจสูงสุด

ดังนั้น กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ จึงได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงานและการให้บริการ จึงได้จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และผู้รับบริการทั่วไป ที่มีต่อการให้บริการของกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก อย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานคุณภาพ และเป็นเลิศด้านกายอุปกรณ์

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์
โรงพยาบาลทหารผ่านศึก องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
เมษายน ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

๑. บทนำ ๑
๒. มาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ ๓
๓. การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ๓
๔. ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการ ๕
๕. มาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ ๖
๕.๑ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ ๗
๕.๑.๑ โครงสร้างหน่วยและอัตรากำลังพล ๗
๕.๑.๒ เป้าหมายในการให้บริการ ๘
๕.๒ งานออร์โธปิดิคส์ ๙
๕.๒.๑ ขั้นตอนการให้บริการตรวจรักษาโรคทางออร์โธปิดิคส์สำหรับผู้ป่วยนอก ๑๔
๕.๒.๒ ขั้นตอนการให้บริการผู้ป่วยผ่าตัดโรคทางออร์โธปิดิคส์ ๑๕
๕.๒.๓ ขั้นตอนการดูแลผู้ป่วยกลุ่ม ARTHROSCOPIC ROTATOR CUFF REPAIR ๑๖
๕.๒.๔ ข้อแนะนำการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Screening laboratory tests) ๑๗
๕.๓ งานกายอุปกรณ์ ๑๘
๕.๓.๑ มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการผลิตกายอุปกรณ์เสริมและเทียม ๒๔
๕.๓.๒ มาตรฐานการให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและเทียม ๒๕
๕.๓.๓ ขั้นตอนการให้การสงเคราะห์กายอุปกรณ์เสริมและเทียมแก่ทหารผ่านศึกและครอบครัว ๒๗
๕.๓.๔ ขั้นตอนการให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและเทียมแก่ประชาชนทั่วไป ๒๘
๕.๓.๕ ขั้นตอนการให้การสงเคราะห์กายอุปกรณ์เสริมและเทียม หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ ๒๙
๕.๓.๖ ขั้นตอนการให้การสงเคราะห์กายอุปกรณ์เสริมและเทียมจาก ผศ. เขตต่างๆ ๒๗ เขต ๓๐
๕.๓.๗ มาตรฐานการสั่งจ่ายกายอุปกรณ์เทียมชนิดต่างๆ โดยนักกายอุปกรณ์ ๓๑
๕.๓.๘ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการให้บริการ คลังกายอุปกรณ์ ตามมาตรฐานคุณภาพ ๓๒
๕.๔ งานธุรการ ๓๓
๕.๔.๑ ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การรับหนังสือ ๓๕
๕.๔.๒ ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การส่งหนังสือ ๓๖
๕.๔.๓ ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดเก็บเอกสาร ๓๗
๕.๔.๔ ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การแจ้งความต้องการจัดซื้ออุปกรณ์และอวัยวะเทียม ๓๘
๖. มาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก ๓๙
๗. โครงการโรงงานกายอุปกรณ์มาตรฐานอุตสาหกรรม ๔๐
๘. รถกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ ๔๑
๙. มาตรฐานการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ๔๒
๑๐. วิธีการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ ๔๕

มาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มุ่งเน้นการปฏิบัติงานและการให้บริการตามมาตรฐานคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับมาตรฐานด้านต่างๆ ดังนี้

๑. การบริการ หมายถึง ความพยายามในการใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความกระตือรือร้นของผู้ให้บริการ ในการนำเสนอการบริการให้แก่ผู้รับบริการ ด้วยความเต็มใจ จริงใจ และให้เกียรติ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวัง รวมทั้งเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้รับบริการ

๒. คุณภาพงานบริการ หมายถึง ประสิทธิผลโดยรวมของกระบวนการดำเนินงานตามมาตรฐาน และมีความสม่ำเสมอในการตอบสนองความต้องการจำเป็นและความคาดหวังของผู้รับบริการ สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการเมื่อได้รับบริการ

๓. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกพึงพอใจของผู้รับบริการที่มาติดต่อหรือตรวจรักษาโรคกับกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ต่อกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ ระดับความพึงพอใจของบุคคลมีความสุข ชอบใจ พอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลนั้นได้รับการตอบสนอง

๔. ผู้รับบริการ หมายถึง ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และประชาชนทั่วไป ที่เข้ารับบริการกับกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก

การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

การพัฒนาคุณภาพการให้บริการเป็นการมุ่งไปสู่การยกระดับคุณภาพการให้บริการ โดยกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ใช้หลักการ PDCA และหลักการ ๓P ในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ และการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (CQI) มีหลักการดังนี้

๑. หลักการ PDCA

๑.๑ P = Plan (ขั้นตอนการวางแผน)

ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึง การกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ หรือการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เป็นต้น พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลต่างๆและกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถคาดการณ์กับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

๑.๒ D = Do (ขั้นตอนการปฏิบัติการ)

ขั้นตอนการปฏิบัติการ คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งในขั้นตอนนี้จะมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ เพื่อทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามแผนการที่ได้วางไว้

๑.๓ C = Check (ขั้นตอนการตรวจสอบ)

ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบว่า ในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น สามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีสิ่งสำคัญ คือ ต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

๑.๔ A = Action (ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม)

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ ๒ กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็จะนำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือทำให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง คือ ผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ ก็จะนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไร แก้ไขอย่างไรเพื่อให้บรรลุผล เป็นต้น

๒. หลักการ ๓P

๒.๑ P = Purpose (วัตถุประสงค์)

Purpose หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือสิ่งที่ต้องการไปให้ถึง

๒.๒ P = Process (กระบวนการ)

Process หมายถึง การกำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการทำงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้กระบวนการที่คิดขึ้นนั้นนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒.๓ P = Performance (ผลลัพธ์ที่ได้)

Performance หมายถึง ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ปรับปรุง เป็นการเรียนรู้ในแนวทาง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการทำงานที่กำหนดไว้หรือสร้างขึ้นว่าเมื่อนำสู่การปฏิบัติแล้ว จะสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้หรือไม่ แต่หากไม่บรรลุเป้าหมายก็จะมีการทบทวนเพื่อพำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้น เพื่อให้กระบวนการนั้นสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานการให้บริการ

การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการของกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพนั้น นับได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก จะมีการพัฒนาคุณภาพงานการปฏิบัติงานและการบริการอย่างต่อเนื่อง เป็นการยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการให้ดีขึ้นกว่ามาตรฐานที่กำหนดและเป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพสถานพยาบาล หรือ HA เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจจากการปฏิบัติงานการให้บริการของบุคลากรด้วยมาตรฐานเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน อีกทั้งยังทำให้เกิดระบบการพัฒนาต่างๆที่สำคัญ ดังนี้

๑. การนำหลักการ PDCA และหลักการ ๓P มาใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ ทำให้การปฏิบัติงานของกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มีมาตรฐานเดียวกันในการทำงาน สามารถป้องกันและค้นหาความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นได้ อีกทั้งยังสามารถกำหนดแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน มีการพัฒนาปรับปรุงและต่อยอดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในการบริการสูงสุด

๒. Patient Care Team (PCT) ออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ ประกอบด้วย แพทย์ออร์โธปิดิคส์ วิสัญญีแพทย์ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู แพทย์อายุรกรรม พยาบาลสาขาต่างๆ นักกายอุปกรณ์ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักเทคนิคการแพทย์ นักรังสีเทคนิค ร่วมกันดูแลผู้ป่วยตามมาตรฐานการให้บริการโดยมุ่งเน้นหลักการผู้รับบริการสำคัญที่สุด

๓. คณะกรรมการกายอุปกรณ์ ประกอบด้วยแพทย์ออร์โธปิดิคส์ นักกายอุปกรณ์ ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ธุรการและเสมียน ควบคุมดูแลมาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการตามมาตรฐานของหลักการ PDCA, ๓P และมาตรฐาน HA จาก สรพ.

๔. การจัดระดับความเสี่ยงทางคลินิกและความเสี่ยงทั่วไป การเฝ้าระวังเหตุการณ์พึงระวังหรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ต่างๆ การจัดทำบัญชีความเสี่ยง (Risk Profile) และ Risk Matrix ของกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มุ่งเน้นการค้นหาความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและการให้บริการ เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไข เช่น การทำ Root Cause Analysis (RCA)

๕. การนำหลักการ ๓P มาใช้ในการดูแลผู้ป่วย ๑ คน เช่น การดูแลผู้ป่วยเบาหวานหลังการผ่าตัดด้วยหลักการ ๓P และการดูแลรักษาถุงขาเทียมหลังการใช้อวัยวะเทียมด้วยหลักการ ๓P เป็นต้น

มาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์

โรงพยาบาลทหารผ่านศึก องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

[เมษายน ๒๕๖๓]

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก หรือ กออ.รพ.ผศ. มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจและรักษาโรคทางศัลยกรรมกระดูกและข้อ การแก้ไขความพิการทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน การจัดหาและจัดทำอวัยวะเสริมและอวัยวะเทียม เครื่องช่วยพยุง รถเข็นคนพิการ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย มีผู้อำนวยการกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ มีรองผู้อำนวยการกองและผู้ช่วยผู้อำนวยการกองเป็นผู้ช่วย

โครงสร้างหน่วยและอัตรากำลังพล

๑. โครงสร้าง

รวมทั้งหมด ๖๘ อัตรา

แพทย์ ๙	๑ อัตรา
แพทย์ ๘	๒ อัตรา
แพทย์ ๗	๓ อัตรา
แพทย์ ๖	๕ อัตรา

รวม ๑๑ อัตรา

นักกายอุปกรณ์ ๙	๑ อัตรา
นักกายอุปกรณ์ ๘	๒ อัตรา
นักกายอุปกรณ์ ๗	๒ อัตรา

รวม ๕ อัตรา

นักกายอุปกรณ์ ๖	๔ อัตรา
นักกายอุปกรณ์ ๕	๖ อัตรา
นักกายอุปกรณ์ ๓-๔	๗ อัตรา

รวม ๑๗ อัตรา

ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ๖	๒ อัตรา
ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ๕	๓ อัตรา
ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ๓-๔	๘ อัตรา
ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ๒	๑๔ อัตรา

รวม ๒๗ อัตรา

ผอ.กออ.รพ.ผศ.	๑ อัตรา
รอง ผอ.กออ.รพ.ผศ.	๑ อัตรา
ผช.ผอ.กออ.รพ.ผศ.	๑ อัตรา

ธุรการ ๑ อัตรา
เสมียน ๒ อัตรา

รวม ๖ อัตรา

งานออร์โธปิดิคส์

งานกายอุปกรณ์

๒. อัตรากำลังพล

ปัจจุบัน กออ.รพ.ผศ. มีจำนวนพนักงาน ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งสิ้น ๓๘ อัตรา ดังนี้

๒.๑	แพทย์ศัลยกรรมกระดูกและข้อ	จำนวน ๗ อัตรา
๒.๒	นักกายอุปกรณ์	จำนวน ๔ อัตรา
๒.๓	ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์	จำนวน ๑๕ อัตรา
๒.๔	ธุรการและเสมียน	จำนวน ๓ อัตรา
๒.๕	ลูกจ้างประจำ	จำนวน ๕ อัตรา
๒.๖	ลูกจ้างชั่วคราว	จำนวน ๔ อัตรา

ข้อมูล ณ เม.ย. ๖๓

เป้าหมายในการให้บริการ

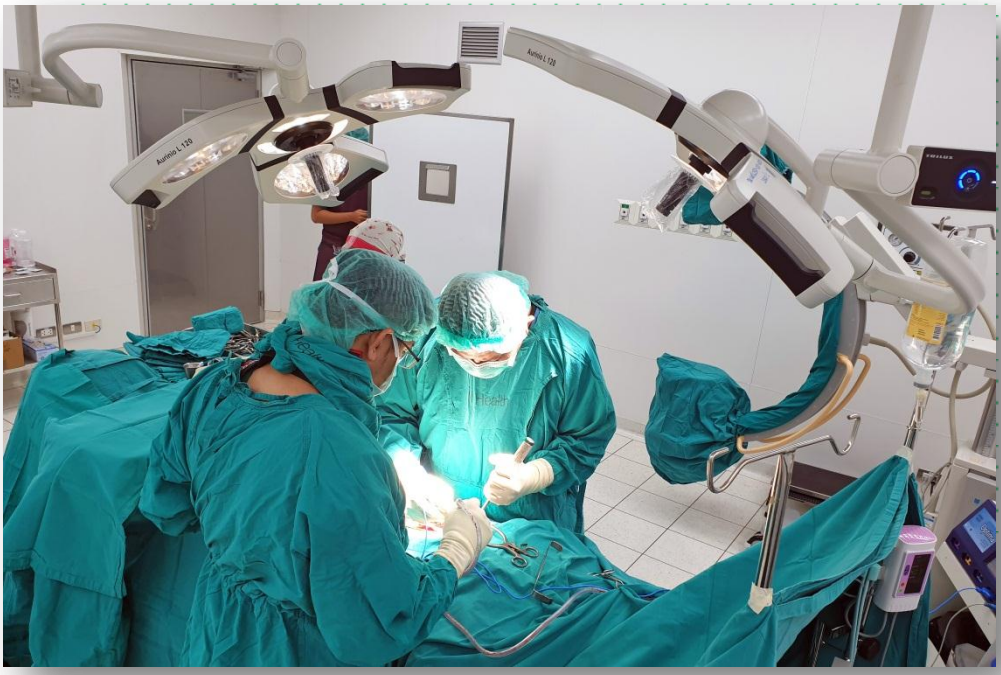
กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มุ่งเน้นการให้บริการด้านการตรวจรักษาโรคทางศัลยกรรมกระดูกและขอ ตามมาตรฐานคุณภาพ มุ่งเน้นการให้บริการด้านกายอุปกรณ์แบบครบวงจร แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก ประชาชนทั่วไป และมุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านกายอุปกรณ์ ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงพยาบาลทหารผ่านศึก

งานออร์โธปิดิคส์

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์

โรงพยาบาลทหารผ่านศึก องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

[เมษายน ๒๕๖๓]

งานออร์โธปิดิคส์

งานออร์โธปิดิคส์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มีหน่าที่รับผิดชอบในการตรวจและรักษาโรคทางออร์โธปิดิคส์ (ศัลยกรรมกระดูกและข่อ) ให้แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และประชาชนทั่วไป โดยมีผู้เข้ารับบริการประมาณปีละ ๒๐,๐๐๐ ราย โดยแบ่งเป็นผู้ป่วยเข้ารับการผ่าตัดปีละ ๕๐๐-๗๐๐ ราย

งานออร์โธปิดิกส์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มีแพทย์ด้านออร์โธปิดิคส์รวมทั้งแพทย์ที่ปรึกษา ให้บริการทั้งหมด ๑๑ ท่าน โดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญหลายสาขา เช่น แพทย์เฉพาะทางสาขาเปลี่ยนข้อ, สาขากระดูกสันหลัง, สาขาการบาดเจ็บจากการกีฬา, สาขาศัลยศาสตร์ทางมือ และสาขาทั่วไป เป็นต้น งานออร์โธปิดิคส์เปิดให้บริการตรวจรักษาโรคทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ในเวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. และนอกเวลาราชการ ๑๗.๐๐-๒๐.๐๐ น. วันเสาร์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. สำหรับในกรณีฉุกเฉินมีแพทย์รับการปรึกษาทุกวัน

๑. ข้อมูลกลุ่มโรคสำคัญ

ผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยใน	ผู้ป่วยผ่าตัด
๑. OA knee	๑. Back pain	๑. Laminectomy with instrument
๒. L-Stenosis	๒. OA knee	๒. TKA
๓. L-Spondylosis	๓. Fracture	๓. ACDF
๔. Gout	๔. OA hip and AVN	๔. Arthroscopy
๕. Osteoporosis	๕. Rotator cuff syndrome	๕. ORIF

๒. ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ

๒.๑ ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ปลอดภัยตามมาตรฐานวิชาชีพ ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน ส่งเสริมให้ความรู้ คำแนะนำแก่ผู้ป่วย ให้สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ ประกอบอาชีพเลี้ยงดูตัวเองได้อย่างเหมาะสม

๒.๒ มีการพัฒนาการรักษาและการดูแลผู้ป่วยให้ทันสมัย ตามเทคโนโลยี และความรู้สมัยใหม่

๓. ความท้าทายและจุดเน้นในการพัฒนา

๓.๑ เนื่องจากผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์มักต้องเผชิญกับความเจ็บปวด และระยะเวลาในการฟื้นตัวกลับสู่สภาพปกติซึ่งใช้เวลานาน จึงได้ให้ความสำคัญในเรื่องการควบคุมการเจ็บปวดหลังผ่าตัด และการฟื้นฟูหลังผ่าตัดให้

กลับมาใช้งานได้โดยเร็ว โดยพัฒนา Program rehabilitation และเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้ป่วยลดความเจ็บปวดและกลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

๓.๒ เทคโนโลยีและความรู้ใหม่ๆ ทางการแพทย์ก้าวไปอย่างรวดเร็ว งานออร์โธปิดิกส์จึงมุ่งเน้นการนำความรู้และเครื่องมืออุปกรณ์อันทันสมัยมาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดูแลผู้ป่วย

๓.๓ การติดเชื้อหลังการผ่าตัดกระดูกและข้อส่งผลให้ผู้ป่วยต้องนอนโรงพยาบาลนานขึ้น หรือใช้งานอวัยวะนั้นได้ไม่เหมือนเดิม โรงพยาบาลจะเสียค่าใช้จ่ายและทรัพยากรในการดูแลผู้ป่วยแผลผ่าตัดติดเชื้อ งานออร์โธปิดิกส์จึงมุ่งเน้นการผ่าตัดที่ได้มาตรฐานและมีผลแทรกซ้อนน้อยที่สุด

๔. ความเสี่ยงสำคัญ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดไม่เพียงพอที่จะช่วยการทำงานทีมแพทย์ ทำให้ต้องรอคิวผ่าตัดนาน

๔.๒ การผ่าตัดกระดูกและข้อมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย

๔.๓ วอร์ดผู้ป่วยโรคกระดูกและข้อคับแคบ และไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมที่จะสามารถเฝ้าระวังผู้ป่วยวิกฤติ

๕. ตัวชี้วัดที่สำคัญ

ตัวชี้วัดรายโรค		
Musculoskeletal disease		
Knee		
ลำดับที่	ชื่อตัวชี้วัด	เป้าหมาย
๑.	Pre-op evaluation เลื่อนการผ่าตัดด้วยปัญหาที่ผู้ป่วยไม่พร้อมด้วยเงื่อนไขสุขภาพของตัวผู้ป่วย (ผู้ป่วยมานอนแล้วต้องเลื่อนการผ่าตัด) Knee: Percentage of patients who not available for surgery due to medical condition	< ๒%
๒.	ผู้ป่วยที่ทำการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมได้รับ antibiotic อย่างน้อย 60 นาทีก่อนผ่าตัด Knee: percentage of patients who received antibiotic at least ๖๐ minute prior to surgery	> ๘๐%
๓.	การเกิด Major morbidity หลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม -MI -Stroke -Hypovolemic shock -Embolism Knee: percentage of patients with major morbidity post-TKA	< ๕%

๔.	เกิดการติดเชื้อหลังการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม (acute ๑-๓ weeks) เฉพาะ deep infection ที่ต้องมีการผ่าตัดซ้ำ Knee: Percentage of Total knee arthroplasty associated infection	< ๒%
๕.	Pain score ในการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม ๐-๔๘ ชั่วโมง <๔ After ๔๘ ชั่วโมง <๔ Discharge <๔ Knee: percentage of patients with pain score <๔ after TKA	< ๘๐%
๖.	พิกัดการเคลื่อนไหวหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม งอเข่า >๙๐ องศา เหยียดเข่า ๐-๕ องศา on discharge day Knee: Range of motion after the TKA	> ๙๐%
๗.	ระยะเวลานอน รพ. หลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมน้อยกว่า 11 วัน Knee: Length of stay	> ๘๐%
Shoulder		
๘.	Pain score หลังการผ่าตัดส่องกล้องข้อไหล่ ๐-๔๘ ชั่วโมงแรก Shoulder : Pain score after shoulder arthroscopy	> ๘๐%
๙.	การเกิด Complication หลังการผ่าตัดส่องกล้องข้อไหล่ -Stiffness -Retear -Infection Shoulder : percentage of complications associate with shoulder arthroscopy	< ๑๐%
๑๐.	ระยะเวลานอน รพ. หลังผ่าตัดส่องกล้องข้อไหล่ น้อยกว่า 4 วัน Shoulder: Length of stay	> ๘๐%
งานบริการผู้ป่วยนอก (ออร์โธปิดิกส์) OPD		
๑๑.	ร้อยละความพึงพอใจของผู้ป่วยที่รับการบริการผู้ป่วยนอก OPD ออร์โธปิดิกส์ OPD : satisfaction percentage	> ๘๕%
๑๒.	ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยที่มีระยะเวลารอรับบริการที่ OPD มากกว่า ๔ ชั่วโมง OPD : period of time at OPD more than ๔ hours	< ๒๐%

๖. แผนการพัฒนา

๖.๑ พัฒนารูปแบบ Program การฟื้นฟูผู้ป่วยหลังผ่าตัด ให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ปลอดภัย และครบวงจร

๖.๒ เน้นการใช้ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการดูแลผู้ป่วยทางออร์โธปิดิกส์

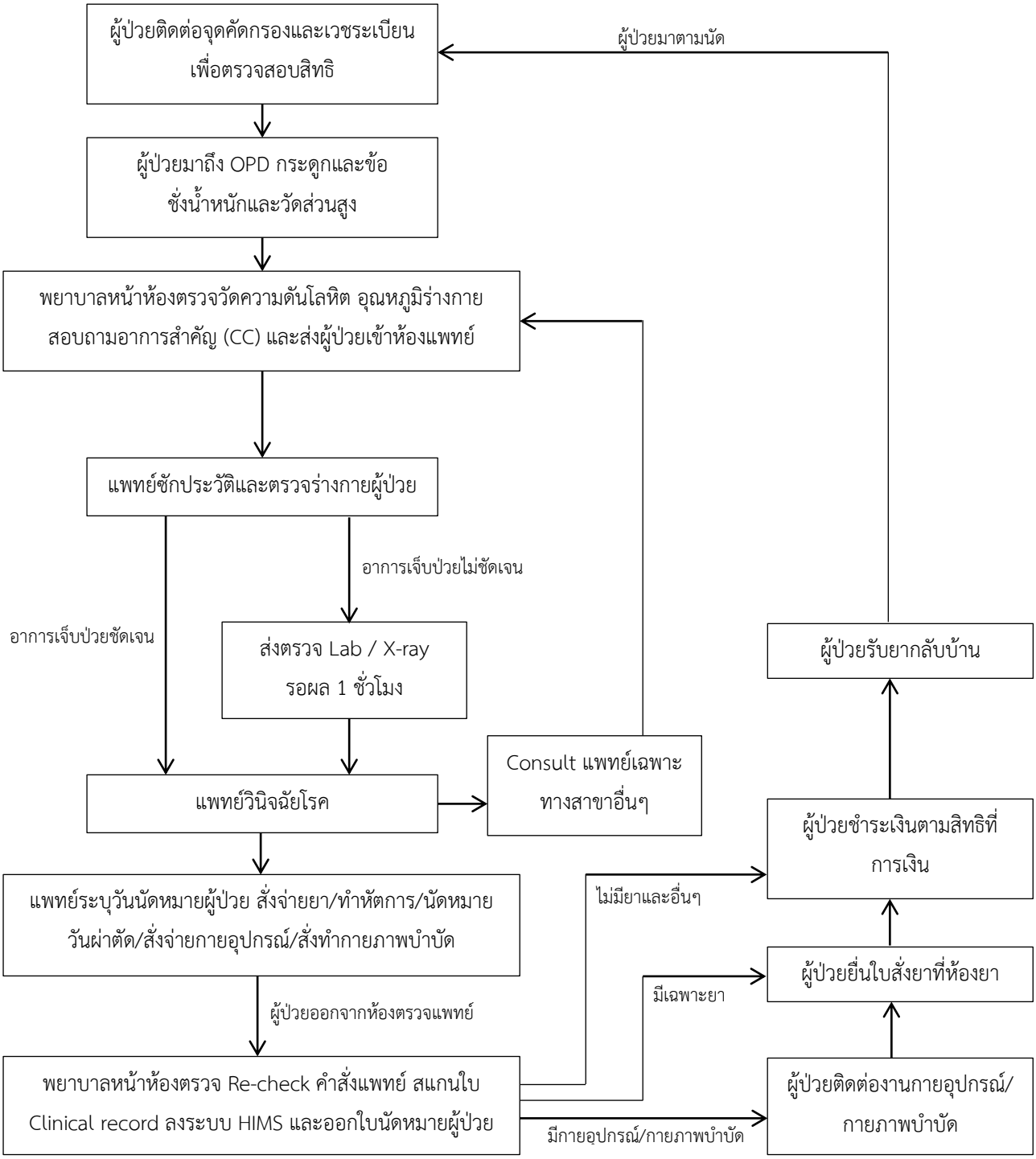
๖.๓ จัดทำวีดีทัศน์ เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในโปรแกรมการฟื้นฟูหลังผ่าตัด ในกลุ่มโรคที่สำคัญเช่น OA Knee, Shoulder Arthroscopy, Hip Surgery

๖.๔ มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพทั้งในผู้ป่วยและบุคลากรในโรงพยาบาล

๖.๕ เสริมสร้างการทำงานประสานกันในกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ กายภาพบำบัด และกายอุปกรณ์

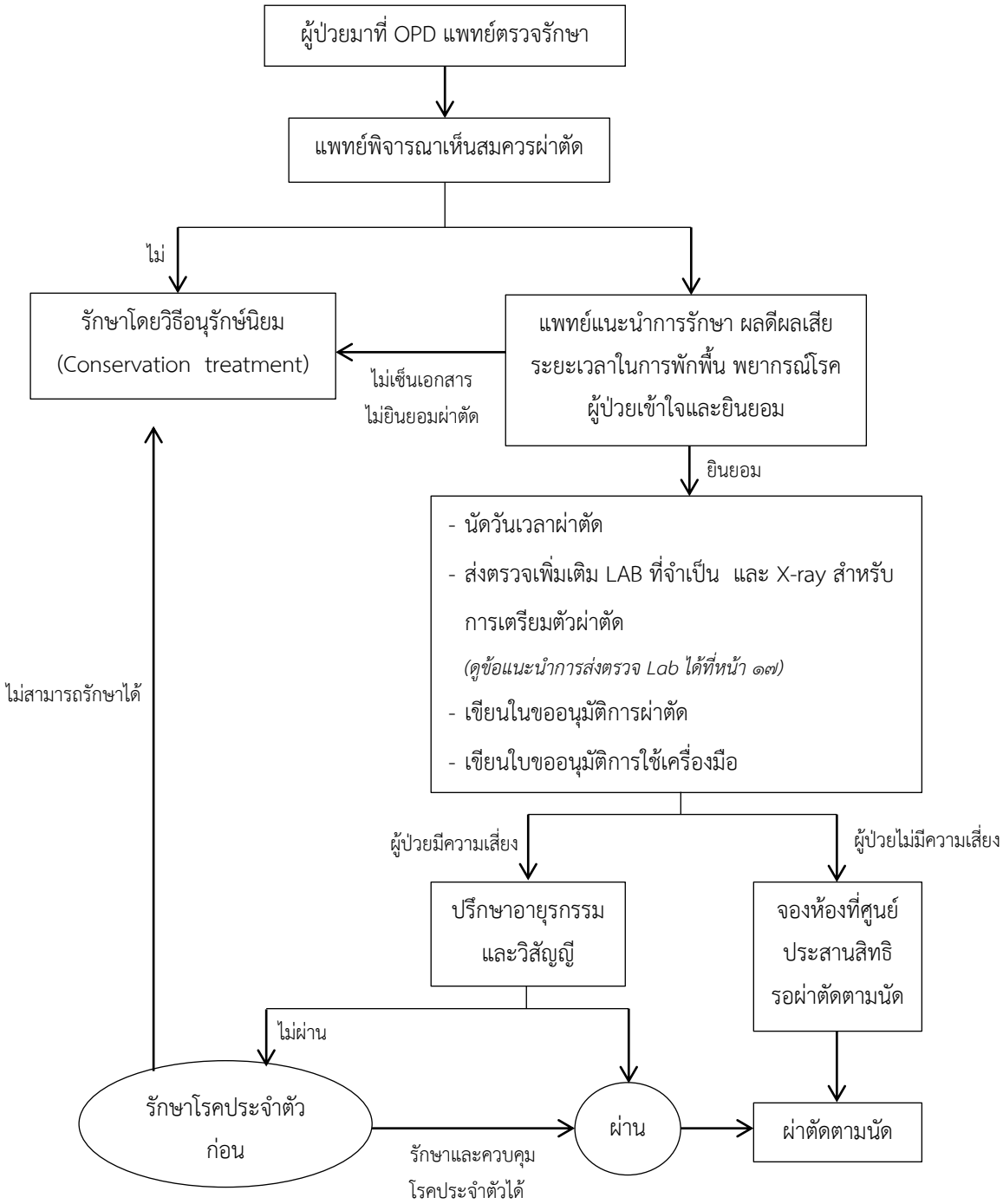
ขั้นตอนการให้บริการตรวจรักษาโรคทางออร์โธปิดิคส์สำหรับผู้ป่วยนอก

งานออร์โธปิดิคส์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ให้บริการตรวจและรักษาโรคทางออร์โธปิดิคส์ (ศัลยกรรมกระดูกและข้อ) ให้แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และประชาชนทั่วไป ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐-๒๐.๐๐ น. วันเสาร์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. สำหรับในกรณีฉุกเฉินมีแพทย์รับการปรึกษาทุกวัน

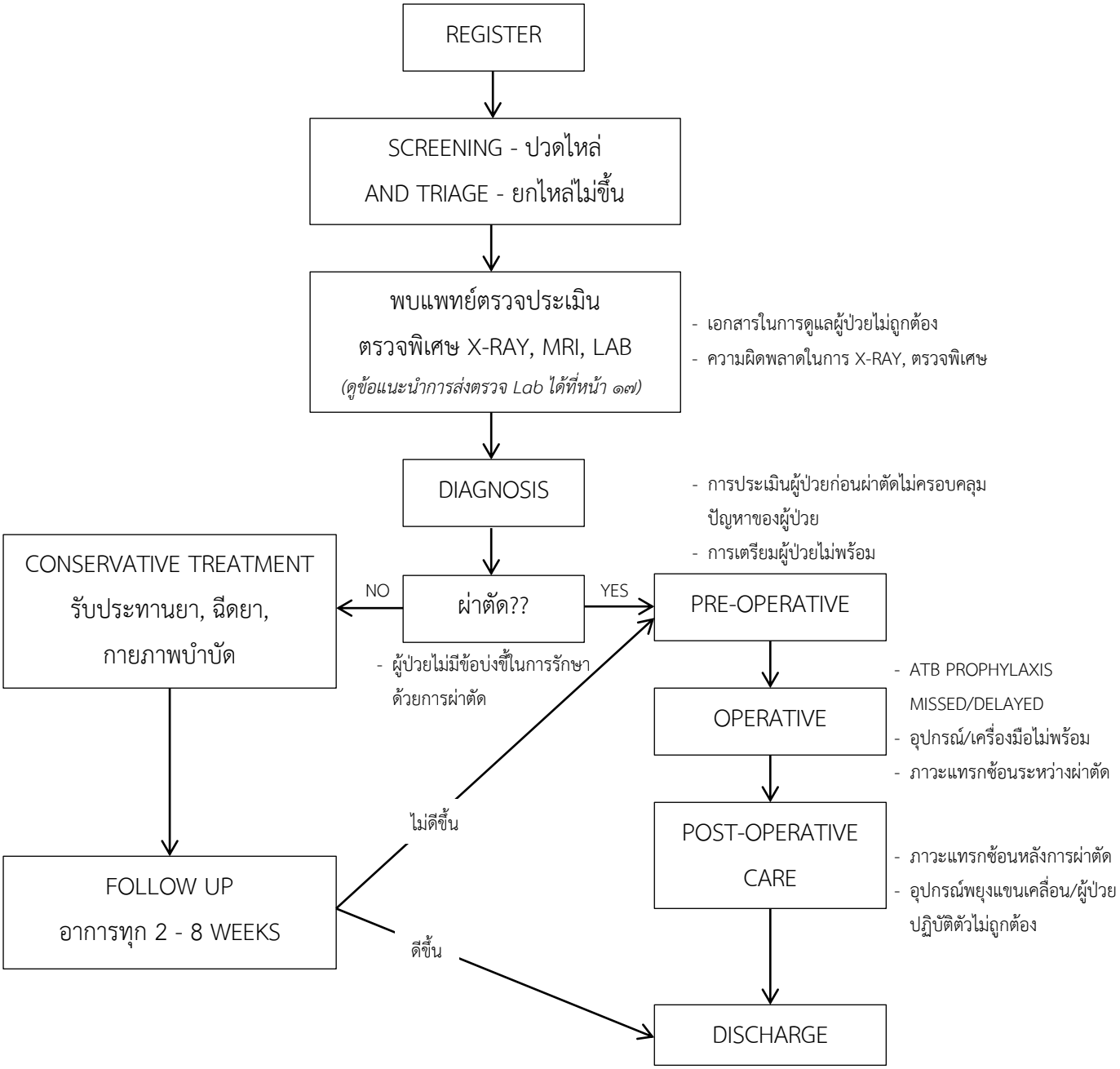
ขั้นตอนการให้บริการผู้ป่วยผ่าตัดโรคทางออร์โธปิดิคส์

งานออร์โธปิดิคส์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ให้บริการผ่าตัดโรคทางออร์โธปิดิคส์ (ศัลยกรรมกระดูกและข้อ) ให้แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และประชาชนทั่วไป โดยงานออร์โธปิดิกส์ มีแพทย์ด้านออร์โธปิดิคส์รวมทั้งแพทย์ที่ปรึกษา ให้บริการทั้งหมด ๑๑ ท่าน มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญหลายสาขา เช่น แพทย์เฉพาะทางสาขาเปลี่ยนข้อ, สาขากระดูกสันหลัง, สาขาการบาดเจ็บจากการกีฬา, สาขาศัลยศาสตร์ทางมือ และสาขาทั่วไป เป็นต้น

ขั้นตอนการดูแลผู้ป่วยกลุ่ม ARTHROSCOPIC ROTATOR CUFF REPAIR

งานออร์โธปิดิคส์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก จัดทำขั้นตอนการดูแลผู้ป่วยกลุ่ม Arthroscopic Rotator Cuff Repair ขึ้นมาให้เป็นมาตรฐานในการดูแลรักษาและผ่าตัดผู้ป่วยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อแนะนำการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Screening laboratory tests)

งานออร์โธปิดิคส์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก จัดทำข้อแนะนำการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Screening laboratory tests) ขึ้นมา เพื่อตรวจหาความผิดปกติก่อนการผ่าตัดที่อาจพบได้ เพื่อให้แพทย์ออร์โธปิดิคส์ได้ใช้เป็นมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดก่อนผ่าตัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

๑. การส่งตรวจห้องปฏิบัติการนี้เป็นเพียงแนวแนะนำเพื่อตรวจหาความผิดปกติก่อนการผ่าตัดที่อาจพบได้ โดยมีข้อมูลจากประวัติและการตรวจร่างกายเป็นข้อบ่งชี้ มิได้มีจุดประสงค์เพื่อการวินิจฉัยโรคที่ผู้ป่วยมารับการผ่าตัด

๒. ไม่จำเป็นต้องส่งตรวจห้องปฏิบัติการใหม่ถ้าผลการตรวจอยู่ในระยะเวลา ๓ เดือนที่ผ่านมา โดยไม่มีข้อบ่งชี้หรือไม่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

๓. ไม่จำเป็นต้องตรวจ X-ray, EKG ถ้ามีผลการตรวจไม่เกิน ๖ เดือน และผู้ป่วยไม่มีข้อบ่งชี้ที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

	CBC	CXR	EKG	Coag	BUN, Cr	BS	E'lytes	LFTs	Other
๑. อายุ ≤ ๔๕ ปี แข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว	✓	✓							
๒. อายุ > ๔๕ ปี ไม่มีโรคประจำตัว	✓	✓	✓						
๓. อายุ > ๔๕ ปี มีโรคประจำตัว หรือมารับการผ่าตัดใหญ่*	✓	✓	✓		✓	✓**	✓		
๔. มีประวัติเลือดออกง่าย หรือได้รับยากันเลือดแข็ง				✓					
๕. ผู้ป่วยโรคตับ				✓				✓	
๖. การส่งอื่นๆตามข้อบ่งชี้									

* การผ่าตัดใหญ่ หมายถึง การผ่าตัดที่มีระยะเวลานาน ≥ ๓ ชั่วโมง หรือการผ่าตัดที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน

** ในกรณีที่ต้องการเจาะ Blood sugar ถ้าไม่มีประวัติโรคเบาหวาน สามารถเจาะ random sugar โดยถ้าน้อยกว่า ๑๘๐ mg/dl คาดว่าน่าจะปกติ

งานกายอุปกรณ์

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์

โรงพยาบาลทหารผ่านศึก องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

[เมษายน ๒๕๖๓]

งานกายอุปกรณ์

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียม เกี่ยวกับการประเมินความพิการ การผลิตอุปกรณ์เสริมและอุปกรณ์เทียมที่ใช้ภายนอกร่างกาย เช่น แขนเทียม ขาเทียม อุปกรณ์เสริมสำหรับเท้า ข้อเท้า ข้อเข่า ลำตัวและคอ เป็นต้น รวมทั้งอุปกรณ์ช่วยเดินหรือเครื่องชวยพยุงต่างๆ และรถเข็นคนพิการ ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับทดแทนส่วนของร่างกายที่สูญหายหรือบกพร่อง เกี่ยวกับระบบประสาท กล้ามเนื้อและกระดูก ตามที่แพทย์ได้วินิจฉัยสั่งการรักษา

งานกายอุปกรณ์ มุ่งเน้นการรักษาฟื้นฟูผู้ป่วยด้วยสหสาขาวิชาชีพ (Patient Care Team) และให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัย ผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อให้การฟื้นฟูผู้ป่วย ผู้พิการทุพพลภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถกลับไปใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มุ่งเน้นการปฏิบัติงานและการให้บริการตามมาตรฐานคุณภาพ จึงแบ่งหน้าที่การทำงานออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. ส่วนงานบริการผู้ป่วย ดังนี้

๑.๑ OPD งานกายอุปกรณ์

ให้บริการตรวจร่างกาย ออกแบบ สั่งจ่าย และทดลองใช้กายอุปกรณ์ชนิดต่างๆ โดยนักกายอุปกรณ์และผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ รวมทั้งให้บริการตรวจสภาพความพิการโดยแพทย์ออร์โธปิดิคส์

๑.๒ โรงงานกายอุปกรณ์ สำหรับผลิตกายอุปกรณ์ชนิดต่างๆ และเครื่องช่วยคนพิการ

- งานกายอุปกรณ์เทียม
- งานกายอุปกรณ์เสริม
- งานโลหะ
- งานเครื่องหนัง

๒. ส่วนงานคลังกายอุปกรณ์

มีหน้าที่ สำรวจความต้องการซื้อพัสดุ จัดซื้อพัสดุ เบิก จ่าย รับ และเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียมต่างๆ เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์สำเร็จรูป

ปัจจุบัน งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มีอัตรากำลังพลทั้งหมด ๒๘ อัตรา ประกอบด้วย นักกายอุปกรณ์ ๔ อัตรา, ลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งนักกายอุปกรณ์ ๑ อัตรา, ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ๑๕ อัตรา, ลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ๓ อัตรา, และลูกจ้างประจำ ๕ อัตรา

๑. ขอบเขตการให้การบริการ

๑.๑ ให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียมในวันเวลาราชการแก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และประชาชนทั่วไป เฉลี่ยวันละ ๑๕-๒๐ ราย

๑.๒ ให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียมในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวจากหน่วยงานรับผู้ป่วย แผนกผู้ป่วยนอก (OPD) และทุกหอผู้ป่วยในโรงพยาบาล (IPD)

๑.๓ ให้บริการหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ตามสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตต่างๆ ๒๗ เขตและส่วนกลาง

๑.๔ จัดส่งกายอุปกรณ์เสริมและเทียมไปตามสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตต่างๆ ๒๗ เขตและส่วนกลาง ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถเข้ารับบริการที่งานกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึกได้ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการบริการอย่างทั่วถึง

๒. โรคทางคลินิกที่สำคัญ

๒.๑ กลุ่มผู้ป่วยถูกตัดรยางค์ (Amputation)

๒.๒ กลุ่มผู้ป่วยอัมพาต (Paralysis)

๒.๓ กลุ่มผู้ป่วยโรคข้อ (Joint diseases)

๒.๔ กลุ่มผู้ป่วยกระดูกหัก/เคลื่อน (Fracture and dislocation)

๒.๕ กลุ่มผู้ป่วยปวดกล้ามเนื้อ (Myofascial pain syndrome)

๒.๖ กลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาทางการได้ยิน (Hearing loss/Deafness)

๒.๗ กลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาทางการมองเห็น (Blindness)

๓. ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ

๓.๑ ให้การรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพด้านกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียมตรงตามโรค อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และรวดเร็ว

๓.๒ ประสิทธิภาพของชิ้นงานได้รับการประเมินโดยสหสาขาวิชาชีพ

๓.๓ คุณภาพของชิ้นงานได้รับการประเมินโดยผู้ใช้กายอุปกรณ์/ผู้รับบริการ

๓.๔ ผู้ป่วยไม่มีภาวะแทรกซ้อนจากการใช้กายอุปกรณ์เสริมและเทียม เช่น แผลกดทับจากการใช้อุปกรณ์ ผิวหนังแดง พอง หรือถลอก จากการใช้อุปกรณ์

๓.๕ ผู้ป่วยเข้าใจการสร้างเสริมสุขภาพด้วยการใช้กายอุปกรณ์ วิธีใช้กายอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการดูแลรักษากายอุปกรณ์

๓.๖ การให้บริการเชิงรุก เช่น หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ตามสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ๒๗ เขต ๑-๓ ครั้งต่อปีงบประมาณ และหน่วยตรวจเยี่ยมร่วมกับโรงพยาบาลทหารผ่านศึกและองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเมื่อได้รับมอบหมาย

๓.๗ มีการบันทึกประวัติการใช้กายอุปกรณ์เสริมและเทียม ผลการใช้กายอุปกรณ์ แผนการใช้กายอุปกรณ์ ลงเวชระเบียนเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

๓.๘ บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง

๓.๙ บุคลากรมีประสบการณ์การทำงานด้านกายอุปกรณ์มาอย่างน้อย ๑๕ ปี

๔. ความท้าทายและความเสี่ยงที่สำคัญ

๔.๑ การสั่งใช้กายอุปกรณ์ผิดคน ผิดข้าง ผิดประเภท ไม่เหมาะสม จนเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการใช้กายอุปกรณ์

๔.๒ ประสิทธิภาพของชิ้นงานได้รับการประเมินโดยช่างเพียงฝ่ายเดียว

๔.๓ ผู้ป่วยมีอาการปวด บวม แดง พอง ภายหลังการใช้กายอุปกรณ์เสริมและเทียม จนต้องกลับมาเปลี่ยนอุปกรณ์ใหม่ภายในระยะเวลา ๑ เดือน

๔.๔ ผู้ป่วยพลัดตกหกล้มระหว่างรับบริการ

๔.๕ จำนวนเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอต่อผู้รับบริการ

๔.๖ เครื่องมือในการทำกายอุปกรณ์เสริมและเทียมไม่เพียงพอ ล้าสมัย ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน

๔.๗ งบประมาณด้านกายอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ

๔.๘ อุปกรณ์สำหรับผลิตกายอุปกรณ์บางชิ้นมีราคาแพง

๕. จุดเน้นในการพัฒนา

๕.๑ พัฒนาศักยภาพนักกายอุปกรณ์ในการตรวจประเมินผู้ป่วยและการสั่งใช้กายอุปกรณ์ให้ถูกต้องและเหมาะสมตามสภาวะผู้ป่วย การสื่อสารกับสหสาขาวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาความรู้ของนักกายอุปกรณ์ให้ก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ๆ

๕.๒ พัฒนาศักยภาพผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ช่างกายอุปกรณ์ และผู้ช่วยช่างกายอุปกรณ์ ในการประเมินผู้ป่วย การผลิตชิ้นงานและการป้องกันปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่จะส่งผลต่อผู้ป่วยที่ใช้กายอุปกรณ์

๕.๓ ประสิทธิภาพของชิ้นงานได้รับการประเมินโดยสหสาขาวิชาชีพ โดยเฉพาะแพทย์

๕.๔ พัฒนาการบันทึกเวชระเบียนให้มีความครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๕.๕ การให้บริการเชิงรุก เช่น หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ตามสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ๒๗ เขต ๑-๓ ครั้งต่อปีงบประมาณ และหน่วยตรวจเยี่ยมร่วมกับโรงพยาบาลทหารผ่านศึกและองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเมื่อได้รับมอบหมาย

๕.๖ การทบทวนความรู้ทางวิชาการ เช่น การสรุป Case study, การส่งตัวแทนไปอบรมความรู้ทางวิชาการภายนอกหน่วยงานและนำความรู้มาอบรมต่อภายในหน่วยงาน (พี่สอนน้อง) เป็นต้น

๕.๗ การคิดค้นงานวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆ

๕.๘ ส่งเสริมให้ผู้ป่วยและญาติเข้าใจถึงการสร้างเสริมสุขภาพด้วยการใช้กายอุปกรณ์ วิธีใช้กายอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการดูแลรักษากายอุปกรณ์

๖. ตัวชี้วัดที่สำคัญ

ลำดับ	ชื่อตัวชี้วัด	เป้าหมาย
๑.	ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการใช้กายอุปกรณ์	> ๘๐%
๒.	อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนภายหลังการใช้กายอุปกรณ์	< ๑%
๓.	ประสิทธิภาพของชิ้นงานได้รับการประเมินโดยสหสาขาวิชาชีพ	> ๙๕%
๔.	ผู้ป่วยพลัดตกหกล้มระหว่างการรับบริการ	๐%
๕.	ความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนทางกายอุปกรณ์	> ๘๐%
๖.	ร้อยละของผู้ป่วยมีความรู้ทางวิชาการผ่านตามเกณฑ์	> ๘๐%
๗.	การถูกรายงานความเสี่ยงของหน่วยงาน	< ๕ ครั้ง/ปี
๘.	ร้อยละของบุคลากรในหน่วยงานได้รับการพัฒนาแบบแผนพัฒนารายบุคคล	๑๐๐%
๙.	ความพึงพอใจของผู้ป่วยในการรับบริการที่งานกายอุปกรณ์	> ๘๐%
๑๐.	ความพึงพอใจของผู้ป่วยในการออกหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่	> ๘๐%

๗. แผนการพัฒนาต่อเนื่อง

๗.๑ พัฒนาการให้บริการกายอุปกรณ์ ทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การบำบัดรักษาโรคด้วยกายอุปกรณ์ การป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการใช้กายอุปกรณ์ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย สะดวก และรวดเร็ว

๗.๒ พัฒนาศักยภาพนักกายอุปกรณ์ในการตรวจประเมินผู้ป่วยและการสั่งใช้กายอุปกรณ์ให้ถูกต้องและเหมาะสมตามสภาวะผู้ป่วย การสื่อสารกับสหสาขาวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาความรู้ของนักกายอุปกรณ์ให้ก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ ตามแผนพัฒนาบุคลากร

๗.๓ พัฒนาศักยภาพผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ช่างกายอุปกรณ์ และผู้ช่วยช่างกายอุปกรณ์ ในการประเมินผู้ป่วย การผลิตชิ้นงานและการป้องกันปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่จะส่งผลต่อผู้ป่วยที่ใช้กายอุปกรณ์ ตามแผนพัฒนาบุคลากร

๗.๔ ติดตามและประเมินผลตัวชี้วัดสำคัญของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการติดตามและพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการของหน่วยงาน

๗.๕ ติดตามเฝ้าระวังอุบัติการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญของหน่วยงานตามบัญชีความเสี่ยงของหน่วยงาน

๗.๖ ติดตามการบันทึกเวชระเบียนของนักกายอุปกรณ์ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามเกณฑ์ใหม่ที่กำหนดเพิ่มขึ้น

๗.๗ ถ่ายทอดความรู้ทางกายอุปกรณ์ให้บุคลากร ประชาชนทั่วไป ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย ให้สามารถดูแลแก้ไขปัญหาสุขภาพของตนเองได้

๗.๘ พัฒนาการบริการเชิงรุก คือ การออกหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่และหน่วยตรวจเยี่ยมร่วมกับโรงพยาบาล เพื่อดูแลผู้ป่วยที่อยู่ต่างจังหวัด

๗.๙ มุ่งเน้นการพัฒนางานประจำเป็นงานวิจัย (R๒R) ต่อยอดผลงานวิจัย และการคิดค้นนวัตกรรมด้านกายอุปกรณ์ใหม่ๆ

๗.๑๐ พัฒนา/แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือภายนอกหน่วยงานร่วมกับสหวิชาชีพ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกปัญหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้รับบริการมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการผลิตกายอุปกรณ์เสริมและเทียม

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก กำหนดระยะเวลาการผลิตกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียมต่อชิ้น เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับอุปกรณ์สำหรับใช้ในการรักษาฟื้นฟูอาการเจ็บป่วยและความพิการทุพพลภาพอย่างรวดเร็ว ลดระยะเวลาการรอคอยอุปกรณ์ ส่งเสริมการรักษาอาการเจ็บป่วยให้หายเร็วขึ้น และให้ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจสูงสุด

ลำดับ	ชนิดของอุปกรณ์	ระยะเวลาในการผลิตจนถึงการส่งมอบอุปกรณ์
๑.	ขาเทียมระดับเท้า	๓ วัน
๒.	ขาเทียมระดับข้อเท้า	๕ วัน
๓.	ขาเทียมระดับใต้เข่า	๓ วัน
๔.	ขาเทียมระดับเข่า	๕ วัน
๕.	ขาเทียมระดับเหนือเข่า	๕ วัน
๖.	ขาเทียมระดับสะโพก	๑๐ วัน
๗.	แขนเทียมระดับข้อมือ	๓ วัน
๘.	แขนเทียมระดับใต้ศอก	๓ วัน
๙.	แขนเทียมระดับศอก	๕ วัน
๑๐.	แขนเทียมระดับเหนือศอก	๕ วัน
๑๑.	แขนเทียมระดับหัวไหล่	๕ วัน
๑๒.	รองเท้าคนพิการ	๑๐ วัน
๑๓.	กายอุปกรณ์เสริมสำหรับเท้า	๕ วัน
๑๔.	AFO	๕ วัน
๑๕.	KO/KAFO	๕ วัน
๑๖.	Hybrid KO/KAFO	๑๐ วัน
๑๗.	เฝือกพยุงลำตัวและคอ	๕ วัน
๑๘.	Wrist hand splint	๕ วัน

มาตรฐานการให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและเทียม

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียมตามมาตรฐานขั้นตอนการดูแลผู้ป่วยด้านกายอุปกรณ์จาก International Society of Prosthetics and Orthotics หรือ ISPO เพื่อยกระดับการให้บริการของงานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ให้เป็นไปตามหลักสากลโลก

มาตรฐานขั้นตอนการดูแลผู้ป่วยด้านกายอุปกรณ์ มี ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นตอนการตรวจร่างกายผู้ป่วย (Physical Examination)

การตรวจร่างกายผู้ป่วย ประกอบด้วย การซักประวัติผู้ป่วย การตรวจร่างกายแบบ Subjective assessment เช่น Chief complaint, Age, Activities, Accommodation, Ulderlying disease, Occupation เป็นต้น และ การตรวจร่างกายแบบ Objective assessment เช่น ROM, MMT, Joint stability, Gait, Sensation, Hand function เป็นต้น ขั้นตอนนี้มีนักกายอุปกรณ์เป็นผู้ตรวจประเมินผู้ป่วย

๒. ขั้นตอนการออกแบบและสั่งจ่ายกายอุปกรณ์ (Prescription)

การออกแบบและสั่งจ่ายกายอุปกรณ์ คือ การออกแบบ เลือกใช้ และสั่งจ่ายกายอุปกรณ์ชนิดต่างๆ ให้เหมาะสมกับพยาธิสภาพของผู้ป่วย โดยใช้ข้อมูลจากการตรวจประเมินผู้ป่วยจากข้อ ๑. เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ขั้นตอนนี้มีนักกายอุปกรณ์เป็นผู้ออกแบบและสั่งจ่ายกายอุปกรณ์

๓. ขั้นตอนการวัดและการหล่อแบบ (Measurement and Casting)

การวัดและการหล่อแบบ คือ การวัดขนาดและสัดส่วนของร่างกายตามอวัยวะต่างๆ เช่น การวัดความยาวของ แขน ขา ลำตัว ตอแขน ตอขา รวมทั้งการวาดตำแหน่งของปุ่มกระดูกต่างๆ เป็นต้น เพื่อใช้ในการหล่อแบบอวัยวะส่วนนั้นๆ ด้วย Plaster of Paris หรือเฝือก POP สำหรับนำไปทำกายอุปกรณ์ชนิดต่างๆที่มีขนาดพอดีกับสรีระสัดส่วนของผู้ป่วย เราจะเรียกเฝือกปูนที่ได้จากการหล่อแบบในขั้นตอนนี้ว่า Negative cast โดยขั้นตอนนี้มีนักกายอุปกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบและมีผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์เป็นผู้ช่วย

๔. ขั้นตอนการแต่งหุ่นปูน (Modification)

การแต่งหุ่นปูน เป็นการนำเอา Negative cast จากขั้นตอนที่ ๓. มาเทปูนพลาสเตอร์ แล้วแต่งเป็นรูปทรงของกายอุปกรณ์ชนิดต่างๆตามที่ได้ออกแบบไว้ เช่น เบ้าขาเทียมแบบ PTB สำหรับขาเทียมใต้เข่า, เบ้าขาเทียมแบบ QL สำหรับขาเทียมเหนือเข่า, กายอุปกรณ์เสริมสำหรับเท้าและข้อเท้าแบบ Rigid AFO หรือ PLS เป็นต้น เราจะเรียกหุ่นปูนที่ได้จากการแต่งปูนในขั้นตอนนี้ว่า Positive cast โดยขั้นตอนนี้มีนักกายอุปกรณ์และผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบ

๕. ขั้นตอนการขึ้นรูปอุปกรณ์ (Fabrication)

การขึ้นรูปอุปกรณ์ เป็นการนำเอา Positive cast จากขั้นตอนที่ ๔. มาขึ้นรูปด้วยสารเคมีหรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น การขึ้นรูปเบ้าอ่อนขาเทียมใต้เข่าด้วยการใช้แผ่น Pelite, การขึ้นรูปเบ้าแข็งขาเทียมเหนือเข่าด้วยการใช้เรซิ่น หรือการขึ้นรูปกายอุปกรณ์เสริมสำหรับเท้าและข้อเท้าแบบ Rigid AFO โดยใช้แผ่นพลาสติก Polypropylene 5 มิลลิเมตร เป็นต้น ขั้นตอนนี้มีนักกายอุปกรณ์และผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบ

๖. ขั้นตอนการประกอบและการตั้งแนว (Bench assembly and Alignment)

การประกอบและการตั้งแนว คือ การนำชิ้นส่วนของอุปกรณ์ต่างๆมาประกอบกันให้เป็นกายอุปกรณ์ชนิดต่างๆตามที่ได้ออกแบบไว้ แล้วจัดแนวอุปกรณ์เหล่านั้นให้เป็นไปตามหลักทฤษฎีของกายอุปกรณ์แต่ละชนิด เช่น การนำเบ้าขาเทียมจากขั้นตอนที่ ๕. มาประกอบกับแกนท่อขาเทียมและเท้าเทียม โดยจัดแนวให้เบ้าขาเทียมเอียงหน้า (Flexion) ๕-๑๕ องศา และให้ Weight line จากจุดกึ่งกลางเบ้าขาเทียมด้านใน (Medial side) ตกผ่านเศษหนึ่งส่วนสามของความยาวเท้าเทียมจากส้นเท้าเทียม เป็นต้น ขั้นตอนนี้มีนักกายอุปกรณ์และผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบ

๗. ขั้นตอนการทดลองใช้อุปกรณ์และการลองเดิน (Fitting)

การทดลองใช้อุปกรณ์และการลองเดิน คือ การนำเอากายอุปกรณ์ที่ประกอบและตั้งแนวเสร็จแล้วจากข้อ ๖. มาทดลองใช้กับผู้ป่วย ทั้งนี้หมายความรวมถึงการทดลองใช้กายอุปกรณ์สำเร็จรูปต่างๆด้วย การทดลองใช้กายอุปกรณ์นั้นจะเป็นการตรวจสอบว่าอุปกรณ์ที่ทำมานั้น ผู้ป่วยสามารถสวมใส่ได้อย่างพอดี เข้ากับสรีระร่างกายและปุ่มกระดูกต่างๆมากน้อยเพียงใด ผู้ป่วยสวมใส่ได้อย่างสบาย ไม่มีจุดกดเจ็บ แผลถลอก และแผลกดทับใดๆ เกิดขึ้น สำหรับขั้นตอนการทดลองใช้อุปกรณ์และการลองเดินนั้น จะต้องมีการตรวจสอบแนวของอุปกรณ์ต่างๆ ๒ วิธี โดยนักกายอุปกรณ์และผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบตรวจสอบทั้ง ๒ วิธี ดังนี้

๗.๑ Static Alignment คือ การตรวจสอบแนวของอุปกรณ์ต่างๆ ในขณะที่ผู้ป่วยสวมใส่อุปกรณ์ระหว่างการนั่งและการยืน เช่น การตรวจสอบขอบเบ้าขาเทียมจำกัดการนั่งของผู้ป่วยมากน้อยเพียงใด การตรวจสอบระดับของข้อเข่าเทียมเทียบกับข้างขาดีระหว่างผู้ป่วยนั่งบนโต๊ะ การตรวจสอบความสูงของขาเทียมเทียบกับข้างขาดีขณะผู้ป่วยยืนตรง การตรวจสอบลักษณะการลงน้ำหนักบน AFO ขณะผู้ป่วยกำลังยืน เป็นต้น

๗.๒ Dynamic Alignment คือ การตรวจสอบแนวของอุปกรณ์ต่างๆ ในขณะที่ผู้ป่วยสวมใส่อุปกรณ์และเดินจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง เช่น การตรวจสอบ Gait deviation ของผู้ป่วยขณะเดินกับกายอุปกรณ์เสริมและเทียม หรือตรวจสอบว่าอุปกรณ์เหล่านั้นจำกัดการเคลื่อนไหวของผู้ป่วยมากเกินไปหรือไม่ เป็นต้น

๘. ขั้นตอนการตกแต่งสวยงาม (Final Cosmesis)

การตกแต่งสวยงาม คือ การนำเอาอุปกรณ์ที่ผ่านการทดลองใช้และทดลองเดินเรียบร้อยแล้ว มาตกแต่งให้สวยงาม พร้อมส่งมอบให้ผู้ป่วยนำกลับไปใช้ที่บ้าน เช่น การแต่งรูปทรงขาเทียมให้ใกล้เคียงขนาดขาจริง การติดตีนตุ๊กแกใน AFO หรือ การขัดโลหะให้มันวาวและยึดตอกรีเว็ตถาวรใน KAFO เป็นต้น ขั้นตอนนี้มีนักกายอุปกรณ์และผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบ

๙. ขั้นตอนการส่งมอบอุปกรณ์ (Check out / Delivery)

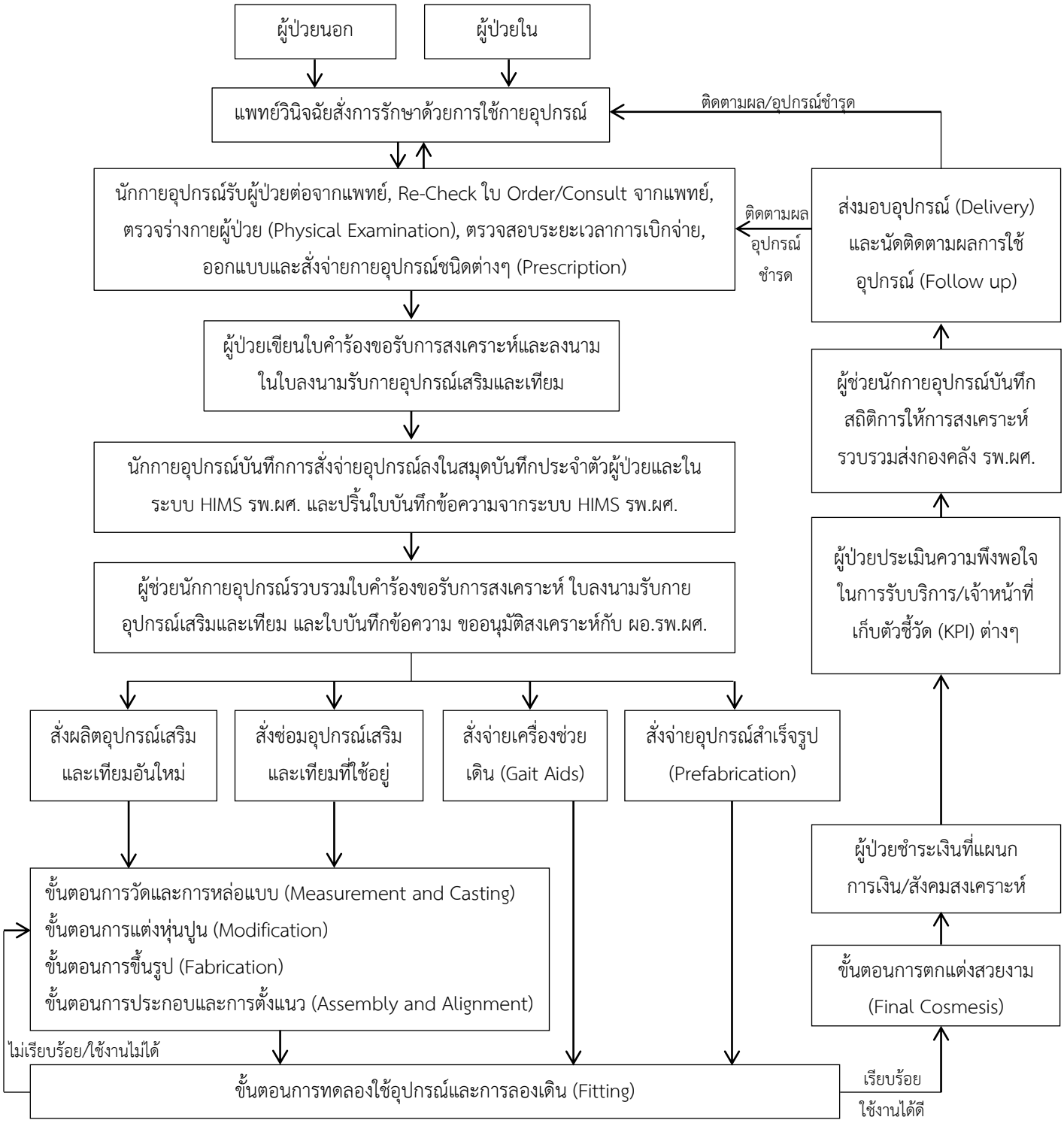
การส่งมอบอุปกรณ์ คือ การตรวจสอบครั้งสุดท้ายว่าอุปกรณ์จะพอดีกับผู้ป่วยมากน้อยเพียงใดหลังจากที่นำไปตกแต่งสวยงามเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนนี้นักกายอุปกรณ์จะบันทึกผลการตรวจสอบลงในใบ Check out form โดยมีผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์เป็นผู้ช่วยตรวจสอบและส่งมอบ

๑๐. ขั้นตอนการติดตามผลการใช้อุปกรณ์ (Follow up)

ขั้นตอนนี้นักกายอุปกรณ์จะนัดติดตามผลการใช้อุปกรณ์ต่างๆร่วมกับผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ หลังจากที่ผู้ป่วยนำอุปกรณ์กลับไปใช้งานที่บ้านเรียบร้อยแล้ว ทุก ๑ เดือน ๓ เดือน ๖ เดือน หรือ ๑ ปี เป็นต้น

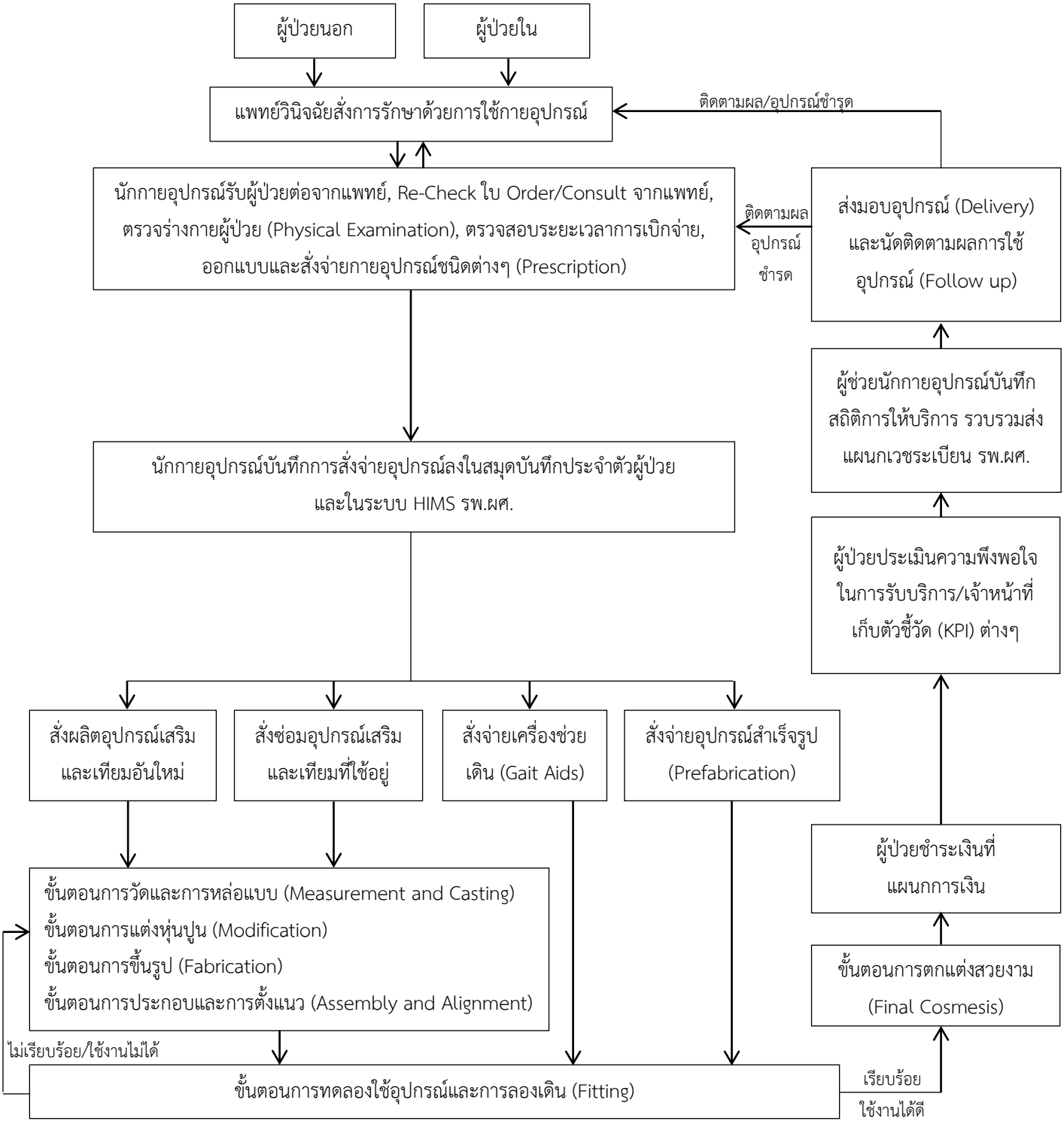
ขั้นตอนการให้การสงเคราะห์กายอุปกรณ์เสริมและเทียมแก่ทหารผ่านศึกและครอบครัว

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก เปิดให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียม ในวันเวลาราชการ วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. แก่ทหารผ่านศึกทุกชั้นบัตร และครอบครัวทหารผ่านศึกบัตรชั้นที่ ๑ ตามคำสั่ง อผศ. ที่ ๑๓๙/๒๕๔๗ เรื่อง การสงเคราะห์ด้านอวัยวะเทียมหรืออุปกรณ์ที่จะช่วยผ่อนคลายสภาพพิการทุพพลภาพหรือพิการ

ขั้นตอนการให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและเทียมแก่ประชาชนทั่วไป

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก เปิดให้บริการกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียม ในวันเวลาราชการ วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. แก่ครอบครัวทหารผ่านศึกบัตรชั้นที่ ๒-๔ ทหารประจำการ และประชาชนทั่วไป ตามสิทธิต่างๆ เช่น สิทธิกรมบัญชีกลาง, สิทธิข้าราชการ ลูกจ้างประจำ กทม., สิทธิต้นสังกัด, สิทธิ สปสช. ผู้พิการ, สิทธิ สปสช., สิทธิเงินสด ฯลฯ

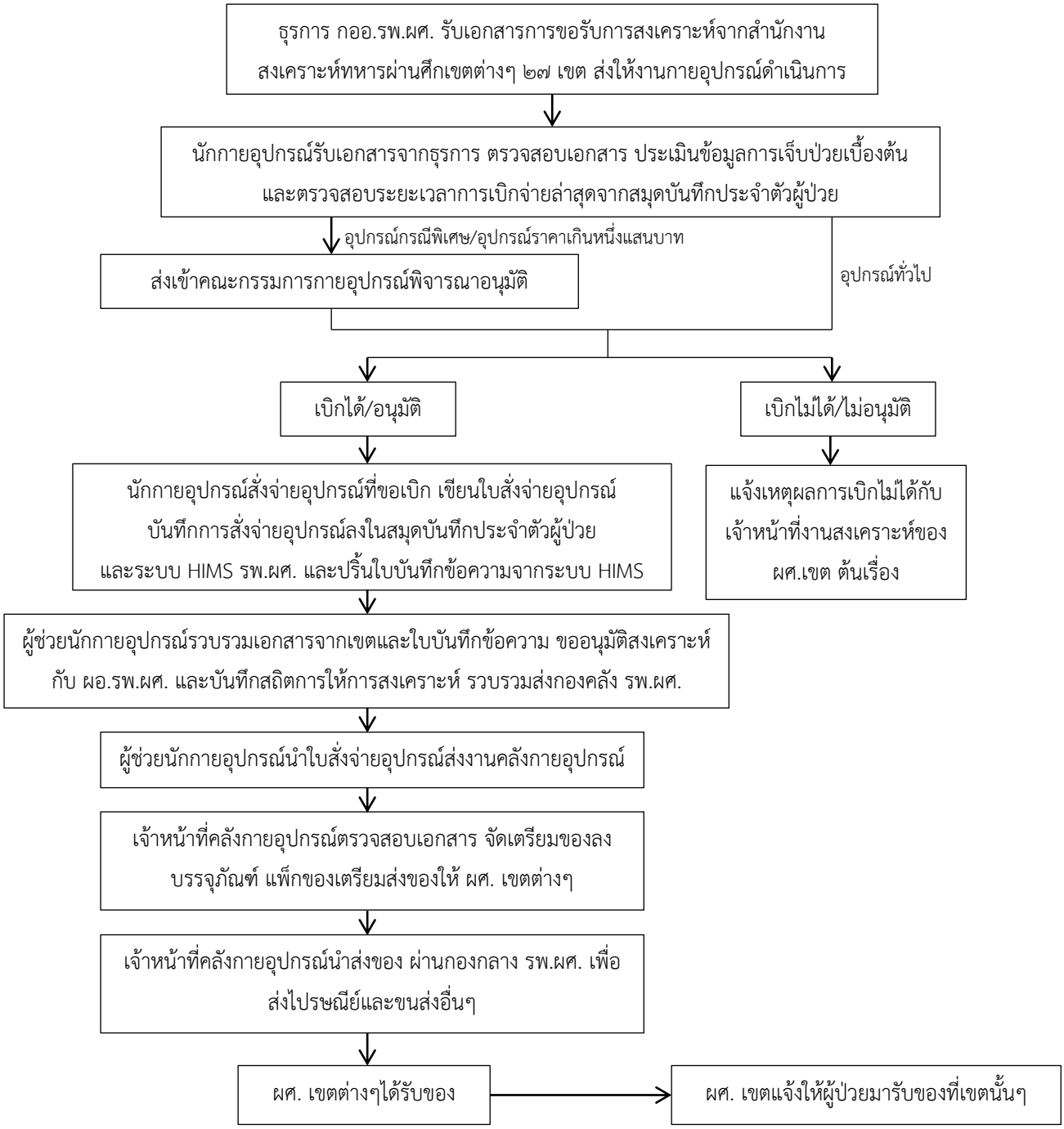
ขั้นตอนการให้การสงเคราะห์กายอุปกรณ์เสริมและเทียม หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่

เนื่องจากผู้ป่วยทหารผ่านศึกพิการทุพพลภาพและครอบครัวทหารผ่านศึก ในท้องที่ต่างจังหวัด มีอุปสรรคในการเดินทางเข้ารับบริการที่ งานกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ดังนั้น งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก จึงมีนโยบายให้บริการแบบเชิงรุก คือ ออกหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ด้วยรถกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ เป็นเวลา ๒๑ วัน และออกหน่วยตรวจเยี่ยมร่วมกับโรงพยาบาลทหารผ่านศึกและองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ตามสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตต่างๆ ๒๗ เขต ประมาณ ๑-๓ ครั้งต่อปีงบประมาณ เพื่อให้ผู้ป่วยทหารผ่านศึกพิการทุพพลภาพและครอบครัวทหารผ่านศึกในท้องที่ต่างจังหวัดนั้น ได้รับการดูแลรักษารักษาฟื้นฟู เข้าถึงการรับบริการกายอุปกรณ์เสริมและเทียมได้อย่างทั่วถึง

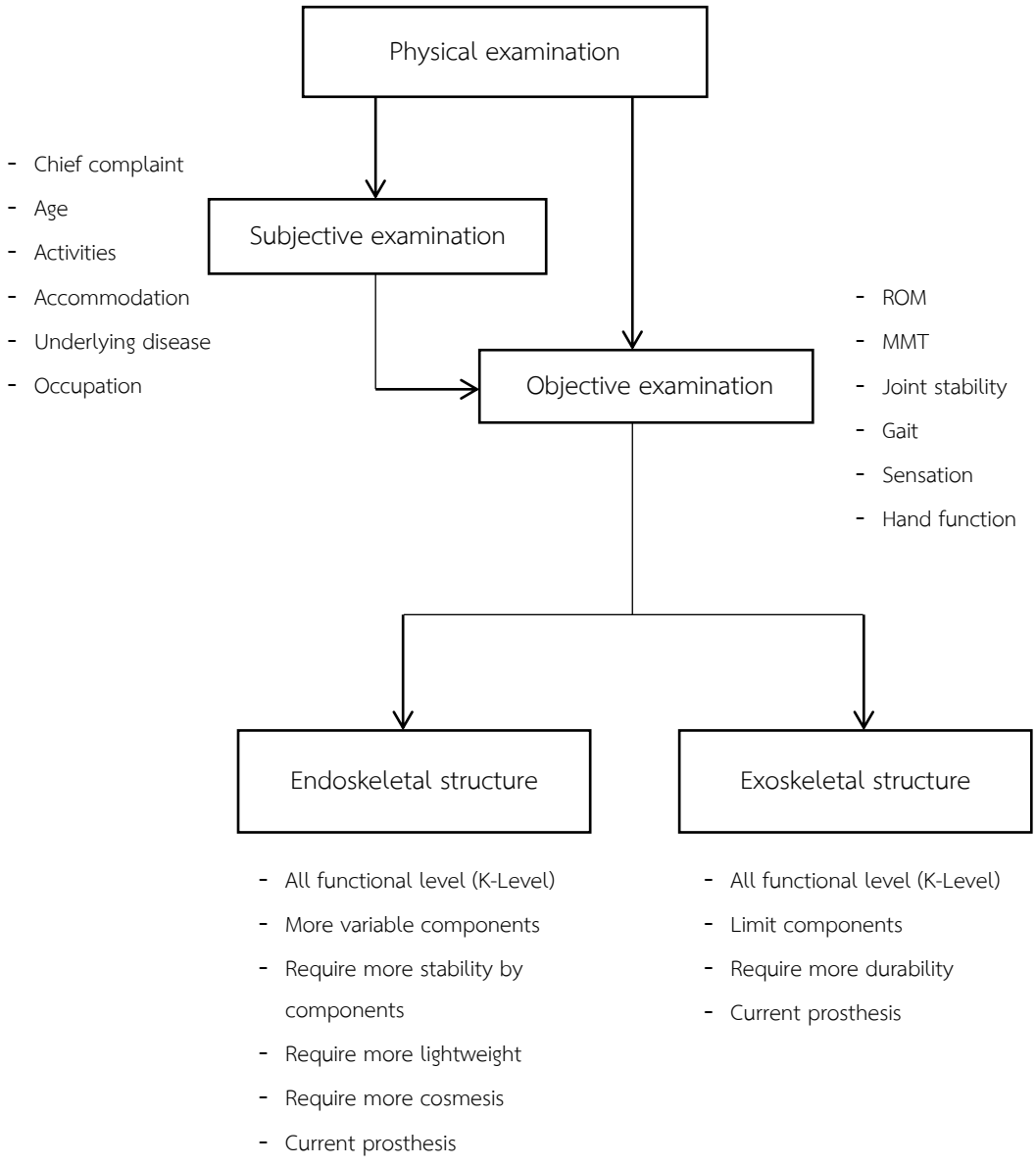
ขั้นตอนการให้การสงเคราะห์กายอุปกรณ์เสริมและเทียมจาก ผศ. เขตต่างๆ ๒๗ เขต

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก จัดส่งกายอุปกรณ์เสริมและเทียมบางชนิด เช่น ฝ่าเท้าเทียม ถุงขาเทียม สายรัดขาเทียม รองเท้าชนิดต่างๆ เครื่องช่วยฟังเสียง ไม้เท้า ไม้ค้ำยัน รถเข็นนั่งคนพิการ รถสามล้อโยก AFO ห่วงยางรองนั่ง เป็นต้น ไปตามสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตต่างๆ ๒๗ เขต ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถเข้ารับบริการที่งานกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึกได้ ตามเอกสารการขอรับการสงเคราะห์ (แบบ อผศ. ๑) ที่ทหารผ่านศึกและครอบครัวร้องขอ เพื่อให้ทหารผ่านศึกและครอบครัวตามพื้นที่ต่างจังหวัดได้รับการบริการอย่างทั่วถึง

มาตรฐานการสั่งจ่ายกายอุปกรณ์เทียมชนิดต่างๆ โดยนักกายอุปกรณ์

งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ให้บริการกายอุปกรณ์เทียม อยู่ ๒ แบบ คือ กายอุปกรณ์เทียมแบบแกนนอก (Exoskeletal) และแบบแกนใน (Endoskeletal) โดยกายอุปกรณ์เทียมทั้ง ๒ แบบมีข้อดีข้อเสียและความเหมาะสมกับพยาธิสภาพของผู้ป่วยที่แตกต่างกัน งานกายอุปกรณ์จึงกำหนดแนวทางการสั่งจ่ายกายอุปกรณ์เทียมทั้ง ๒ ชนิดขึ้น เพื่อให้นักกายอุปกรณ์ได้ใช้เป็นมาตรฐานในการสั่งจ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เข้ารับบริการ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการให้บริการ คลังกายอุปกรณ์ ตามมาตรฐานคุณภาพ

คลังกายอุปกรณ์ มีหน้าที่ สำรวจความต้องการซื้อพัสดุ จัดซื้อพัสดุ เบิก จ่าย รับ และเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตกายอุปกรณ์เสริมและกายอุปกรณ์เทียมต่างๆ เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์สำเร็จรูป

กำหนดแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติงานและผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน

การรับพัสดุและการเก็บรักษาพัสดุ

รับพัสดุเข้าคลัง

เจ้าหน้าที่ทำการตรวจรับพัสดุตามรายการใบส่งของ/ใบกำกับภาษี ให้ถูกต้องสมบูรณ์

เบิกพัสดุจากคลังกลาง

- S07 คลังกายอุปกรณ์สายแพทย์
- S2 คลังกายอุปกรณ์วัสดุสิ้นเปลือง

กองบริการสายแพทย์และกองส่งกำลังบำรุงทำการลงทะเบียนคุมพัสดุ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่คลังกายอุปกรณ์แจ้งความต้องการขอเบิกพัสดุจากคลังกลางมายังคลังกายอุปกรณ์สายแพทย์และคลังกายอุปกรณ์วัสดุสิ้นเปลือง

เก็บวัสดุและตรวจสอบพัสดุคงคลัง

จัดเก็บพัสดุตามหมวดหมู่ของพัสดุให้เหมาะสม โดยนำหลักการ 5ส. มาใช้ร่วมด้วย เจ้าหน้าที่คลังกายอุปกรณ์จะทำการตรวจนับยอดคงเหลือของพัสดุเปรียบเทียบกับยอดคงเหลือในระบบ (HIMS) โดยแบ่งพัสดุออกเป็น 11 ประเภท ตรวจสอบเดือนละ 1 ประเภท ให้ถูกต้องตรงกันทุกรายการ และตรวจนับพัสดุทั้งหมดประจำปีงบประมาณ โดยคณะกรรมการที่ทาง รพ. จัดตั้ง ก่อนปิดปีงบประมาณนั้นๆ

การเบิก-จ่าย พัสดุ

รับใบเบิกพัสดุ

นักกายอุปกรณ์ทำการเบิกจ่ายกายอุปกรณ์เสริมและเทียมตามใบคำสั่งแพทย์ เจ้าหน้าที่คลังจะรับใบเบิกจากนักกายอุปกรณ์และต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการ จำนวน ที่ขอเบิกก่อนจ่ายพัสดุทุกครั้ง

เบิก-จ่าย พัสดุ

เจ้าหน้าที่จัดเตรียมพัสดุตามรายการตามใบเบิกให้ครบถ้วน และให้ผู้รับ ผู้จ่าย ลงลายมือชื่อ เจ้าหน้าที่จะเก็บใบเบิกไว้เป็นหลักฐานการเบิก-จ่าย ประจำปีงบประมาณ และใส่เรียงแฟ้ม ตามวันที่จ่ายวัสดุ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ

ตัดยอดพัสดุจากระบบ

เจ้าหน้าที่จะบันทึกการจ่ายพัสดุ ผ่านระบบ HIMS ทั้งรายการพัสดุ จำนวน ข้อมูลผู้ป่วยที่เบิก แยกตามประเภทของคลังกายอุปกรณ์ โดยจะทำการตัดยอดทุกวัน ให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และตรวจสอบได้ และเก็บหลักฐานการตัดยอดเบิกจ่ายแนบไว้กับเบิกวัสดุ เก็บเรียงเข้าแฟ้มตามลำดับ

การรายงานและตรวจสอบการเบิก-จ่าย พัสดุ

รวบรวมการเบิก-จ่ายพัสดุ ให้หัวหน้างานคลังกายอุปกรณ์ตรวจสอบความถูกต้องทุกเดือน

การจัดซื้อพัสดุ

สำรวจความต้องการซื้อพัสดุ

หัวหน้าคลังกายอุปกรณ์ สำรวจความต้องการจัดซื้อ ตามข้อมูลทางสถิติจากการเบิก-จ่าย และเกณฑ์คงคลังพัสดุที่กำหนดจุดสูงสุด-จุดต่ำสุด และประเมินปริมาณความต้องการใช้ ให้เพียงพอสำหรับปีงบประมาณ

เสนอเรื่องขออนุมัติจัดซื้อ

เจ้าหน้าที่คลังกายอุปกรณ์เสนอเรื่องขออนุมัติจัดซื้อ ผ่านทางธุรการงานกายอุปกรณ์, ธุรการ กออ. ไปยัง กบพ./กสบ. เพื่อขออนุมัติกับ ผอ. รพ.ผศ. ต่อไป

การจัดซื้อจัดจ้าง → วิธีเฉพาะเจาะจง

วิธีการประกวดราคา (E-bidding) สำหรับการซื้อที่มีวงเงินเกิน 500,000 บาทขึ้นไป

การจัดซื้อจัดจ้างของคลังกายอุปกรณ์สายแพทย์ ดำเนินการโดยกองบริการสายแพทย์ และคลังกายอุปกรณ์วัสดุสิ้นเปลือง ดำเนินการโดยกองส่งกำลังบำรุง รพ.ผศ.

งานธุรการ

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์

โรงพยาบาลทหารผ่านศึก องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

[เมษายน ๒๕๖๓]

งานธุรการกองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์

มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับ การให้บริการสนับสนุนงานธุรการทั่วไปและงานสารบรรณ ในการบริการรับ-ส่งหนังสือ และอำนวยความสะดวกในด้านการประสานงานบริการต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ให้มีความถูกต้องรวดเร็ว โดยสนับสนุนงานบริการทางด้านต่างๆ ดังนี้

๑. งานด้านธุรการต่างๆ ของ กออ.รพ.ผศ. มีหน้าที่กลั่นกรองงานให้กับผู้บังคับบัญชา เช่น การจัดทำงบประมาณประจำปี, งานด้านกำลังพลของหน่วย, การจัดทำแผนงานตามยุทธศาสตร์และติดตามประเมินผล (กนผ.), งานควบคุมพัสดุและครุภัณฑ์ประจำหน่วย และงานด้านการจัดซื้ออุปกรณ์อวัยวะเทียมของแพทย์ เป็นต้น

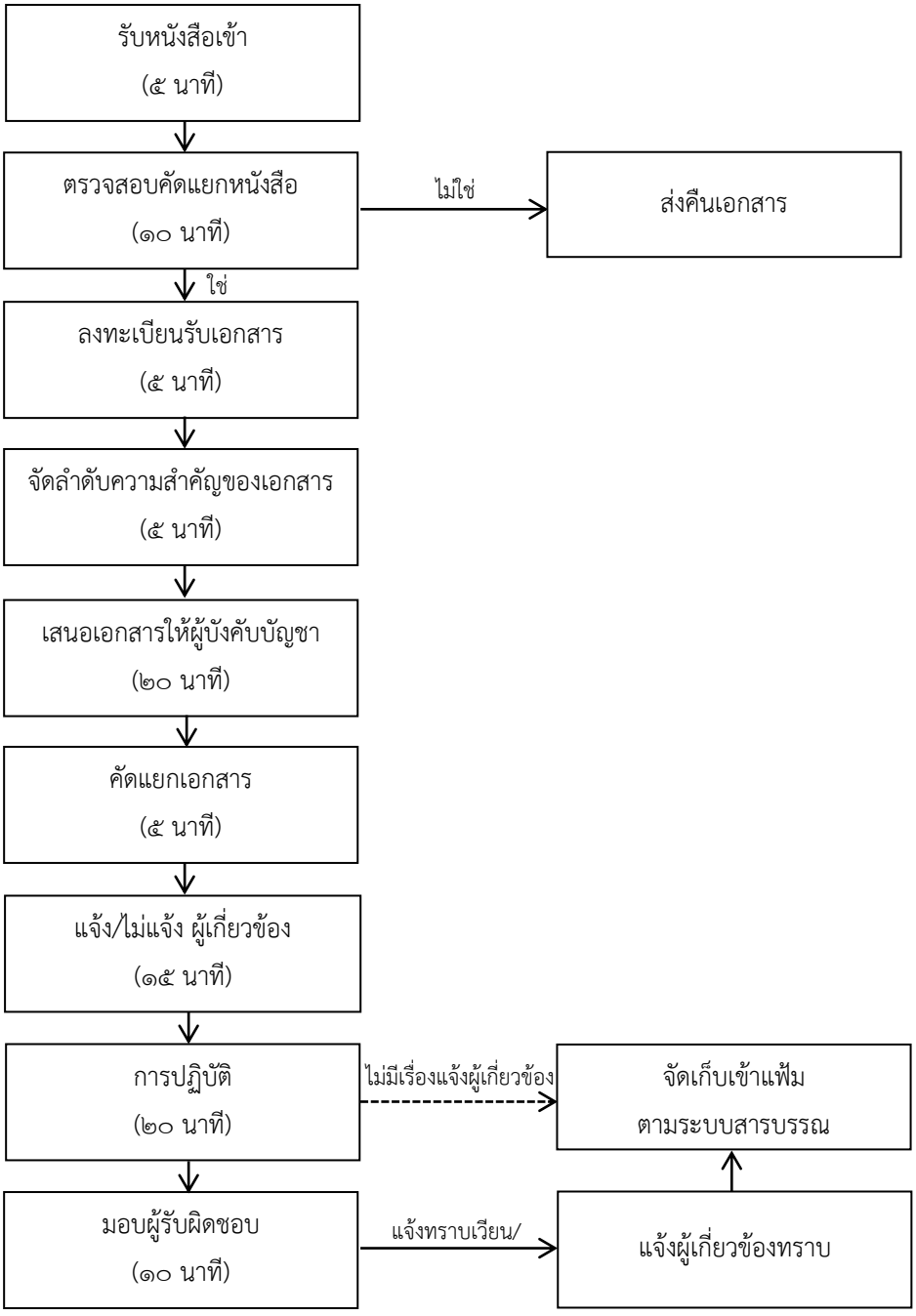
๒. งานด้านสารบรรณ ของ กออ.รพ.ผศ. เช่น ควบคุมการรับ-ส่งหนังสือ, ร่างหนังสือ, พิมพ์หนังสือ, จัดเก็บเอกสารตามระบบหมวดหมู่, การทำลายหนังสือ, เวียนหนังสือแจ้งพนักงาน, ตรวจสอบและรายงานเวลาการปฏิบัติงาน, รายงานการลาป่วย, ลากิจ, ลาพักผ่อนของพนักงาน และลูกจ้างประจำ เป็นต้น

ปัจจุบันงานธุรการ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก มีอัตรากำลังพลประกอบด้วย ธุรการ ๑ อัตรา และ เสมียน ๒ อัตรา

ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การรับหนังสือ

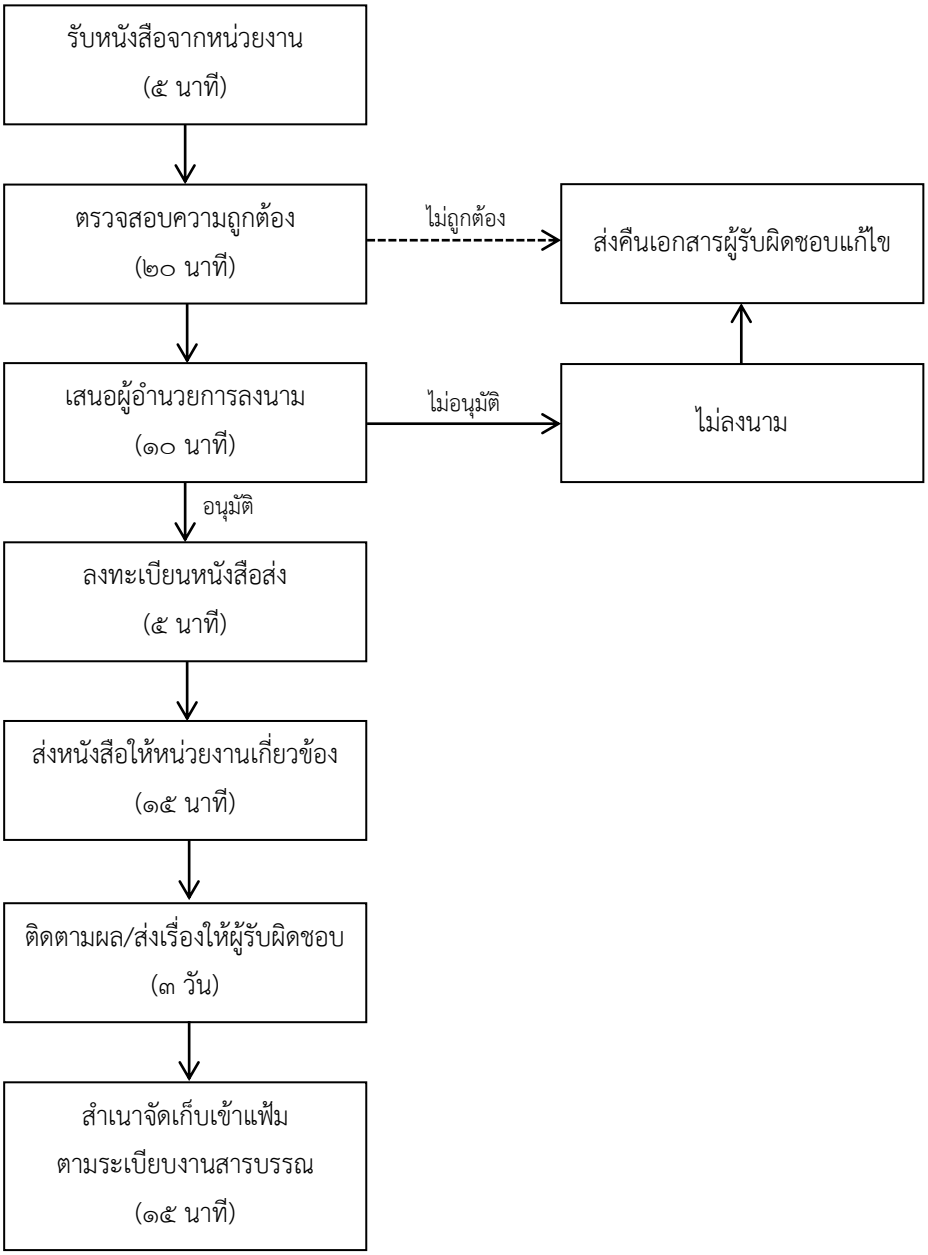
การรับหนังสือ คือ หนังสือที่ได้รับเข้ามาจากหน่วยงานภายนอกหรือภายในองค์กร โดยทำการลงทะเบียนหนังสือรับตามระเบียบงานสารบรรณ

การเสนอหนังสือ คือ การนำหนังสือที่ดำเนินการชั้นเจ้าหน้าที่เสร็จแล้ว เสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณา บันทึก สั่งการ ทราบ และลงชื่อการเสนอหนังสือให้เสนอไปตามสายการปฏิบัติงาน ตามลำดับชั้นผู้บังคับบัญชา โดยเจ้าหน้าที่ผู้รวบรวมเรื่องเสนอ และแยกหนังสือที่เสนอออกเป็นประเภทตามชั้นความลับ ความเร่งด่วน จัดลำดับว่าเป็นเรื่องที่ต้องสั่งการ พิจารณา หรือเพื่อทราบ แล้วใส่แฟ้มเสนอตามลักษณะความสำคัญของหนังสือแต่ละเรื่อง

ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การส่งหนังสือ

การลงทะเบียนหนังสือส่ง คือ การตรวจสอบความเรียบร้อยของหนังสือ เช่น ผู้บังคับบัญชาลงนามเรียบร้อยแล้ว รวมถึงเอกสารที่จะนำส่งไปด้วยให้ครบถ้วน และลงทะเบียนส่งหนังสือตามระเบียบงานสารบรรณ

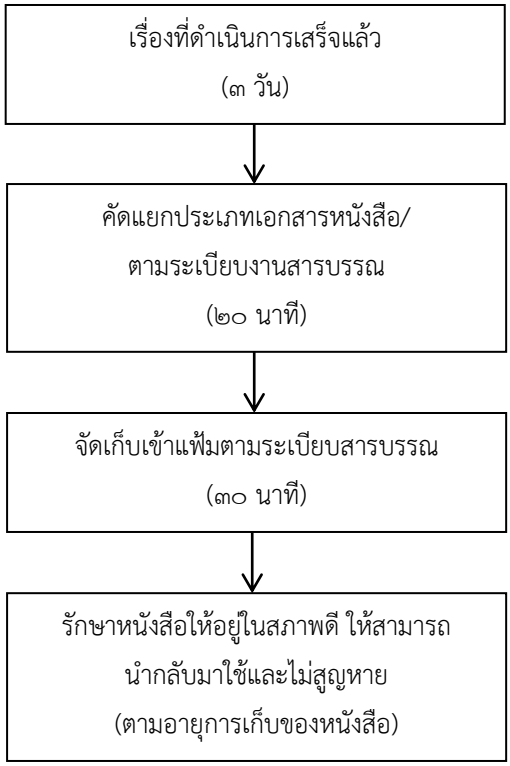

ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดเก็บเอกสาร

การเก็บหนังสือ แบ่งออกเป็น การเก็บในระหว่างปฏิบัติ และการเก็บเมื่อปฏิบัติเสร็จเรียบร้อย

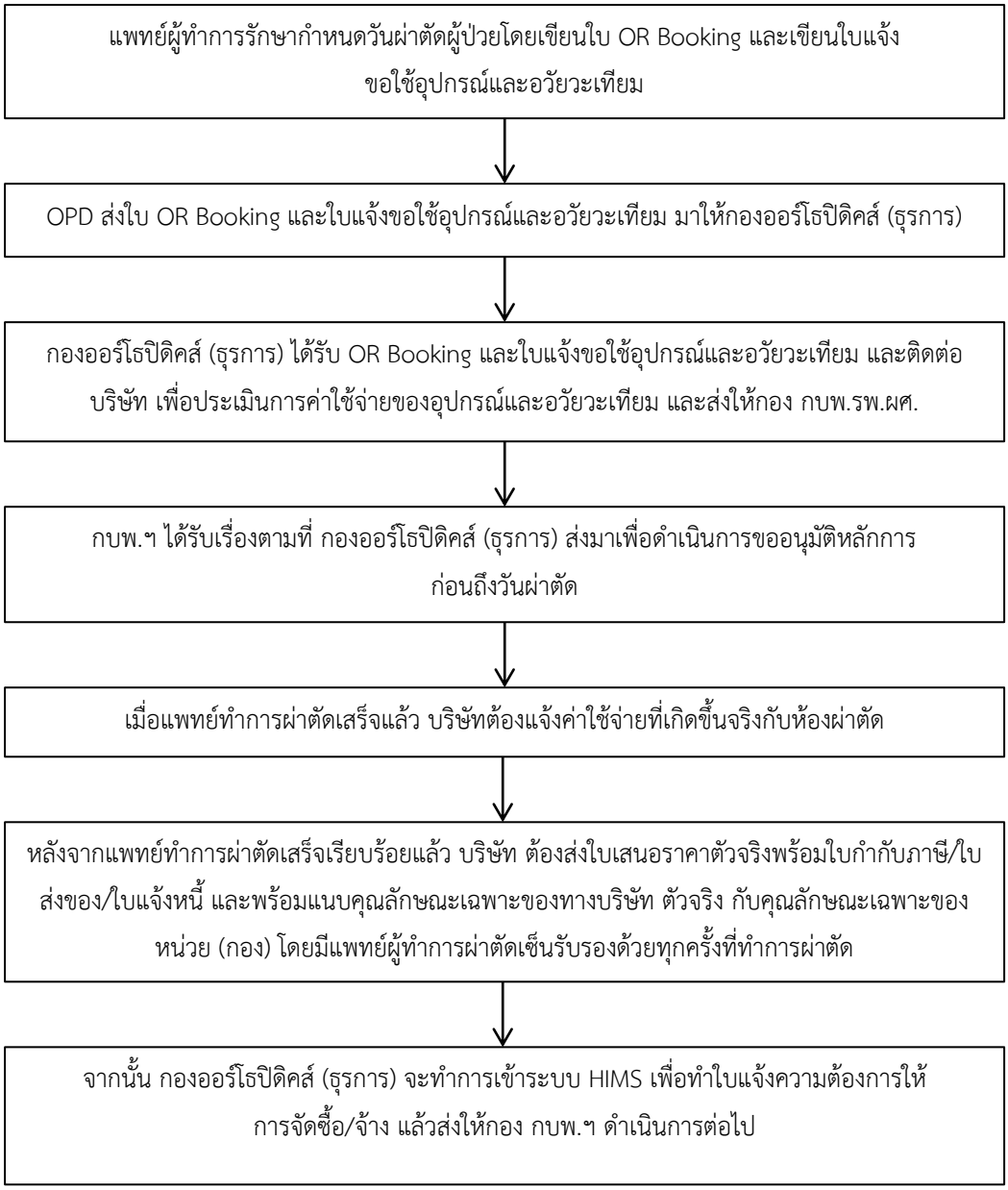
๑. การเก็บในระหว่างปฏิบัติ คือ การเก็บหนังสือที่ปฏิบัติยังไม่เสร็จให้อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการเจ้าของเรื่องนั้น และเจ้าหน้าที่ผู้รับไว้ปฏิบัติต้องรับผิดชอบด้วย

๒. การเก็บเมื่อปฏิบัติเสร็จแล้ว คือ การเก็บหนังสือเมื่อปฏิบัติเสร็จเรียบร้อยแล้ว และไม่มีอะไรที่จะโต้ตอบกันต่อไปอีก ตามปกติให้เป็นหน้าที่ของแผนกเก็บ ถ้าส่วนราชการใดมีหนังสือในหน้าที่ที่ปฏิบัติเสร็จแล้วแต่จะต้องใช้ตรวจสอบเป็นประจำ หรือมีสถานที่ทำการเป็นเอกเทศไม่สะดวกแก่การส่งเก็บไปยังหน่วยเก็บของส่วนราชการดังกล่าวจะเก็บไว้เองโดยตั้งเจ้าหน้าที่ขึ้นรับผิดชอบก็ได้ การเก็บหนังสือที่ปฏิบัติเสร็จแล้วเจ้าหน้าที่เก็บต้องทำทะเบียนหนังสือเก็บไว้เป็นหลักฐานว่า วันที่ เดือน พ.ศ. ใด มีหนังสือส่งมาเก็บกี่เรื่อง มีเรื่องอะไรบ้าง

ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน การแจ้งความต้องการจัดซื้ออุปกรณ์และอวัยวะเทียม

ธุรการ กออ.รพ.ผศ. มีหน้าที่รับผิดชอบแจ้งความต้องการจัดซื้ออุปกรณ์และอวัยวะเทียมส่งให้กับกองบริการสายแพทย์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก (กบพ.รพ.ผศ.) เพื่อให้แพทย์ด้านออร์โธปิดิคส์ได้นำไปใช้ในการผ่าตัด ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

มาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก

๑. OPD กระดูกและข้อ และงานกายอุปกรณ์ มีเก้าอี้ให้ผู้ป่วยนั่งรออย่างเพียงพอระหว่างรอเข้าห้องตรวจ

๒. มีพื้นที่สวนหย่อมภายนอกอาคาร มุมเครื่องดื่ม และมุมความรู้ ให้บริการผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้พักผ่อนและระหว่างรอคิวเข้ารับบริการ

๓. มีสติ๊กเกอร์สัญลักษณ์ต่างๆ ติดพื้น เช่น มุมจอดรถเข็น ,พื้นลาดเอียง, เส้นนำทาง เป็นต้น เพื่อให้ผู้ป่วยสะดวกต่อการเข้ารับบริการตามห้องต่างๆ

๔. ปรับปรุงประตูเปิดปิดเป็นประตูบานเลื่อนอัตโนมัติ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ป่วยพิการพิการทุพพลภาพและผู้ป่วยนั่งรถเข็นนั่งคนพิการในการเข้ารับบริการ

๕. ห้องลองเดินและห้องพันเฝือกงานกายอุปกรณ์ มี Parallel bar และราวจับขนาดมาตรฐาน เพื่อให้ผู้ป่วยได้พันเฝือก (Casting) และทดลองใช้อุปกรณ์ (Fitting) ได้อย่างปลอดภัย

๖. สถานที่ให้บริการในภาพรวมมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

๗. เปิดรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนต่อการให้บริการ เช่น มีตู้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น

๘. มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้ป่วยในการเข้ารับบริการ มากกว่าร้อยละ ๘๐-๘๕ ทุกปี

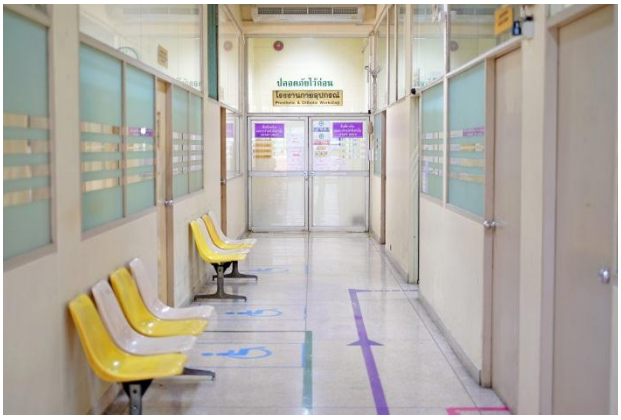

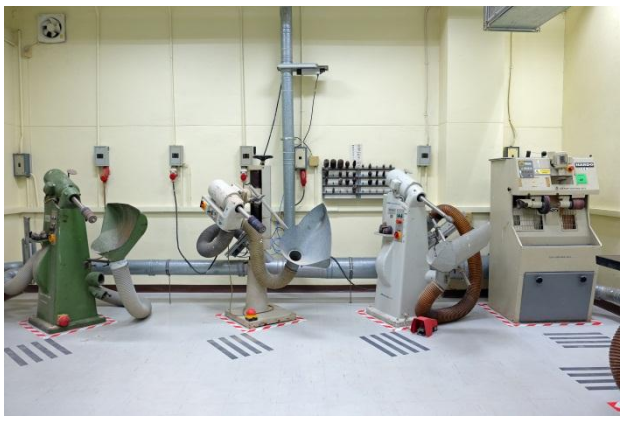
โครงการโรงงานกายอุปกรณ์มาตรฐานอุตสาหกรรม

๑. มีการทำแผนการดูแลรักษาซ่อมบำรุงเครื่องมือเครื่องจักรเป็นประจำทุกปี
๒. มีระบบสแกนลายนิ้วมือ เฉพาะเจ้าหน้าที่เข้าออกโรงงานกายอุปกรณ์เท่านั้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยหากเข้าออกโรงงานโดยไม่ได้รับอนุญาต
๓. มีหน้ากากปิดจมูกแบบ ๓M สำหรับเจ้าหน้าที่กายอุปกรณ์ทุกคน เพื่อใช้ปฏิบัติงานในโรงงานกายอุปกรณ์
๔. มีการแยกประเภทขยะในโรงงานกายอุปกรณ์
๕. ปรับปรุงห้องแต่งปูน (Modification room) เพื่อควบคุมเศษฝุ่นปูนพลาสเตอร์
๖. ปรับปรุงระบบดูดอากาศและระบบฟอกอากาศในโรงงานกายอุปกรณ์ โดยเฉพาะห้องขึ้นรูปเรซิ่น (Resin lamination) ที่ต้องใช้สารเคมีผสมกันหลายตัว
๗. จัดซื้อตู้เก็บสารเคมีเพื่อเก็บสารเคมีต่างๆไว้ในที่ปลอดภัย
๘. เพิ่มทางหนีไฟให้ครอบคลุมทั้งโรงงานกายอุปกรณ์และติดตั้งถังดับเพลิงเพิ่มเติม พร้อมทั้งจัดทำแผนการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
๙. มีแผนตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับเจ้าหน้าที่กายอุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตรวจการได้ยินและการตรวจระบบการหายใจ

รถกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ

๑. หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ งานกายอุปกรณ์ กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ ประกอบด้วยรถ ๓ คันคือ รถบริการกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ รถบรรทุกกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ และรถโดยสารเจ้าหน้าที่หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่

๒. รถบริการกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ เป็นรถขนาด ๖ ล้อ บรรทุกเครื่องมือเครื่องจักรสำหรับผลิตกายอุปกรณ์เสริมและเทียมทั้งหมด ๑๘ รายการ ผนังด้านข้างสามารถเปิดออกเพื่อเพิ่มพื้นที่การทำงานได้ และประตูด้านหลังเป็นแบบระบบไฮดรอลิกเพื่ออำนวยความสะดวกเวลาขนของขึ้นลง

๓. รถบรรทุกกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ เป็นรถขนาด ๖ ล้อ สามารถบรรทุกวัสดุอุปกรณ์สำหรับทำกายอุปกรณ์เสริมและเทียมได้ ๖,๐๐๐ กิโลกรัม ผนังด้านข้างสามารถเปิดออกเพื่อเพิ่มพื้นที่การทำงานได้ และประตูด้านหลังเป็นแบบระบบไฮดรอลิกเพื่ออำนวยความสะดวกเวลาขนของขึ้นลง

๔. รถโดยสารเจ้าหน้าที่หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ เป็นรถตู้ขนาด ๑๖ ที่นั่ง ประตูปิดเปิดไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ ใช้สำหรับขนส่งเจ้าหน้าที่กายอุปกรณ์ไปออกหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ตาม ผศ. เขตต่างๆ

๕. พนักงานขับรถบริการกายอุปกรณ์เคลื่อนที่และรถบรรทุกกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ จะต้องเป็นผู้ที่มีใบอนุญาตขับขี่ประเภท ๒ ขึ้นไป และต้องผ่านการอบรมการขับรถบริการกายอุปกรณ์เคลื่อนที่และรถบรรทุกกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Certification) จากหน่วยงานที่งานกายอุปกรณ์กำหนดไว้

๖. มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้ป่วยในการเข้ารับบริการหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ มากกว่าร้อยละ ๘๐ ทุกครั้งของการออกหน่วย

มาตรฐานการให้บริการของเจ้าหน้าที่

ชุดปฏิบัติงานในการให้บริการของพนักงาน ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ดังนี้

๑. ชุดปฏิบัติงานของแพทย์ออร์โธปิดิคส์

๑. เสื้อสูทสีขาวแขนยาว ตรา รพ.ผศ.
   - ใช้ในการออกตรวจ OPD และ IPD รวมถึงใช้ในพิธีการสำคัญต่างๆ ของ รพ.ผศ.

๒. ชุดผ่าตัด
   - เป็นไปตามมาตรฐานของห้องผ่าตัด

๒. ชุดปฏิบัติงานของนักกายอุปกรณ์

๑. เสื้อสูทสีขาวแขนยาว ตรา รพ.ผศ.
   - ใช้ในการออกตรวจ OPD และ IPD รวมถึงใช้ในพิธีการสำคัญต่างๆ ของ รพ.ผศ.

๓. ชุดปฏิบัติงานของนักกายอุปกรณ์ ผู้ช่วยนักกายอุปกรณ์ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว

เสื้อกาวน์สั้นสีขาว ตรา รพ.ผศ.
ใช้ในการออกตรวจ OPD และ IPD รวมถึงใช้ใน
พิธีการสำคัญต่างๆ ของ รพ.ผศ.

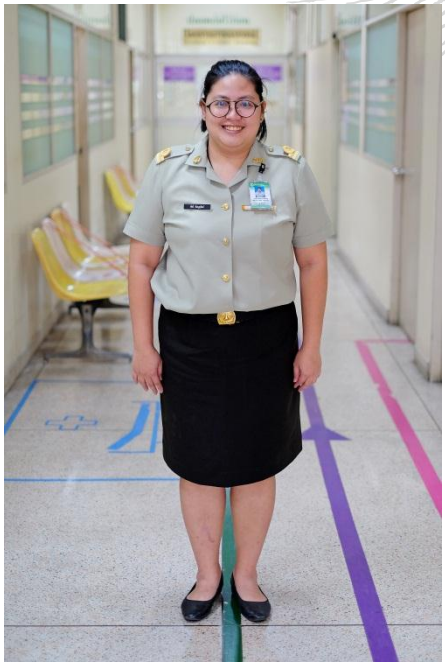

เสื้อกาวน์ยาวสีขาว ตรา รพ.ผศ.
ใช้ในการปฏิบัติงานในโรงงานกายอุปกรณ์
สวมพร้อมกับอุปกรณ์ป้องกันอื่นๆ

ชุดหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่
ใช้ในการปฏิบัติงานออกหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่
สวมพร้อมกับอุปกรณ์ป้องกันอื่นๆ

๔. ชุดปฏิบัติงานของธุรการและเสมียน

๑. ชุดเครื่องแบบ อผศ. แขนสั้น
๒. ชุดเครื่องแบบ อผศ. แขนยาว

วิธีการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติงานและการให้บริการ

กองออร์โธปิดิคส์และกายอุปกรณ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ทำการประเมินความพึงพอใจในการรับบริการของผู้รับบริการ ที่ OPD กระดูกและข้อ, หอผู้ป่วยออร์โธปิดิคส์อาคาร ๒ ชั้น ๕, OPD กายอุปกรณ์ และหน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ตาม ผศ. เขตต่างๆ ปีละ ๑-๒ ครั้ง โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจในการรับบริการของผู้รับบริการตามมาตรฐานที่โรงพยาบาลกำหนด โดยแต่ละงานนั้นตั้งเป้าหมายเกณฑ์ผ่านการประเมิน ดังนี้

๑. OPD กระดูกและข้อ อาคาร ๙ ชั้น ๒ เป้าหมาย มากกว่าร้อยละ ๘๕

๒. หอผู้ป่วยออร์โธปิดิคส์อาคาร ๒ ชั้น ๕ เป้าหมาย มากกว่าร้อยละ ๘๕

๓. OPD กายอุปกรณ์ อาคาร ๒ ชั้น ๑ เป้าหมาย มากกว่าร้อยละ ๘๐

๔. หน่วยกายอุปกรณ์เคลื่อนที่ เป้าหมาย มากกว่าร้อยละ ๘๐

